

Balvu baznīcai – 110

Foto - E.Gabranovs

Īpašs notikums. Arhibīskaps Jānis Vanags (foto – no labās), saņemot ziedus, jokoja, ka jūtas tā, ka arī viņam šodien ir dzimšanas diena: “Lai ticība jums sagādā prieku. Daudz prieka ir arī tāpēc, ka šodien baznīca ir ļaužu pilna. Tas ir tas, ko sev varat sagādāt katru svētdienu. Tas neko nemaksā.” Savukārt bīskaps Einārs Alpe (foto – no kreisās) smaidot atcerējās baznīcas svinības pirms 30 gadiem: “Tolaik piecēlos un teicu, ka dziedāsim dziesmu ‘bez Dieva’. Tā bija dziesma “Bez Dieva es dzīvoju tumsā”.”

Edgars Gabranovs

Svētdien izdaiļotā Balvu Evanģēliski luteriskā baznīca atgādina līgavu, kurā valdīja prieks, mīlestība, uzticība un ticība. Kā nu ne, ja tur norisinājās baznīcas 110 gadu jubilejas svinības, turklāt ar sprediķi pagodināja arhibīskaps Jānis Vanags, kā arī priecēja orķestris “Balvi”.

Nav noslēpums, ka pašreizējais arhibīskaps Jānis Vanags paziņojis par došanos pensijā jeb emeritūrā. Viņš amatā paliks līdz augusta beigām, kad svinīgi notiks arhibīskapa ziļļa nolikšana, ko nākamajā dienā pacels jaunievlētais arhibīskaps. Sprediķi Balvos arhibīskaps atgādināja, ka Svētās Trīsvienības noslēpums ir aprakstīts tā, lai mēs varētu pareizi ticēt: “Kas šie cilvēki bija? Iespējams, daži satrūksies, kad pateikšu, kas viņi bija. Tā bija katoliskā baznīca. Mums nevajadzētu kautrēties, bet lepoties un ar pārliecību apliecināt, ka mēs esam tā pati katoliskā baznīca, kas savulaik uzrakstīja Jauno Derību. Tā ir mūsu 2000 gadu ilgā vēsture... Tā ir mūsu identitāte. Kādam, iespējams, tas šķiet garlaicīgi un nevajadzīgi. Kas tā par *matu skaldīšanu*? Kāpēc ir jānoņemamas ar tādiem smalkumiem? Vai nevar vienkārši tāpat kā ar automašīnu, kad lielai daļai nav ne jausmas, kas notiek zem motora pārsega?! Mums tikai svarīgi, lai svētdienas

rītā varam aizbraukt uz baznīcu. Tomēr, no otras puses, ir labi, ja kāds zina, kā viss darbojas. Tāpēc vajag *skaldīt matus*. Katram cilvēkam ir kaut kas svarīgs un mīļš, ko viņš ar prieku pēta it visos sīkumos un par to stundām var spriest un debatēt. Mums, kristiešiem, ir mīļš Kungs Jēzus Kristus, tāpēc pētām Viņa vārdus cauri gadu tūkstošiem. Mums tas ir ļoti svarīgi, tomēr atcerēsimies, ka svarīgi ne tikai runāt un spriest, bet arī darīt un dzīvot. Vai tas ir iespējams? Dzīvot Svētajā Trīsvienībā ir vieglāk, nekā to saprast un izskaidrot. Dievs Tēvs, Dievs Dēls un Dievs Svētais Gars darbojas vienā nodomā. Viņus vieno mīlestība un nodoms, kurā viņi darbojas, – ienākt mūsu dzīvē un mūs ieaicināt Savējā. Vienkāršā valodā tas nozīmē to, ka mēs piederam Baznīcai.”

Balvu luterāņu baznīcas prāvests Mārtiņš Vaickovskis atklāja, ka arhibīskaps viņam vaicājis, kāpēc baznīcas dzimšanas dienu svinam Trīsvienības svētkos: “Ar divu dienu nobīdi šis ir vistuvākais laiks, kad pirms 110 gadiem mūsu dievnams tika iesvētīts. Tas ir zīmīgi un svarīgi. Mums ir kupla draudze, kaut gan vienmēr varētu vairāk un daudzveidīgāk. Šajā apkārtnē Balvu baznīca ir vecākais dievnams.”

*Turpinājums 10.lpp.

Nākamajā
adugunī

● **Izmanto iespēju piepelnīties**
Skolēnu vasaras darbs

● **Apgūst neformālās izglītības**
darba metodes
Starptautisks seminārs Balvos

Valsts policijas kampaņa

19.jūnijā plkst. 11.00 Balvu Centrālās bibliotēkas radošajā lasītavā notiks Valsts policijas rīkotās kampaņas “Uzdod jautājumu policijai” pasākums, kurā Valsts policijas pārstāvji atbildēs uz bērnu iepriekš sagatavotajiem jautājumiem. Līdz pasākuma norisei bērniem ir iespēja iemest savu jautājumu speciāli izvietotā pastkastē BCB bērnu abonementā. Kampaņas mērķis ir veidot dialogu ar jaunāko paaudzi, uzzinot, kas viņus interesē drošības jomā, un sniegt skaidras, saprotamas atbildes. Tāpat pasākums ir vērsts uz lietderīgu un drošu skolēnu laika pavadīšanu vasaras brīvlaikā.

“Latgalietis ir”

Latvijas Televīzijas tiešraidē noskaidrots raidījuma “Latvijas Sirdsdziesma” uzvarētājs. Finālā, kas notika 15.jūnija vakarā Lielvārdē,

Īsziņas

Remates parkā, sacentās piecpadsmit dziesmas. Apkopojot LTV1 tiešraides skatītāju balsojuma rezultātus, par uzvarētāju kļuva Dainis Skutelis un Andris Baltacis ar dziesmu “Latgalietis ir”.

Aicinām pieteikties brīvprātīgo darbam

Sākusies pieteikšanās brīvprātīgo darbam Eiropas Savienības Jauno zinātnieku konkursa (EUCYS 2025) organizēšanai, kas šoruden notiks Rīgā. No 11. līdz 27.jūnijam ikviens interesents, kurš līdz 1.augustam būs sasniedzis 18 gadu vecumu, aicināts pievienoties starptautiskai komandai un iesaistīties prestižākā Eiropas skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa organizēšanā.

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Ar 10.jūnija “Vaduguns” numurā aprakstītajām, maigi izsakoties, nepatīkamajām situācijām saskāries ne viens vien mūsu novada iedzīvotājs. Tikai daudzi mīļā miera labad negrib kašķēties, ņemot vērā, ka agri vai vēl atkal būs jāvēršas pie tiem pašiem mediķiem. Taču visvairāk kaitina atbildīgo iestāžu sniegtās atbildes, kurās īpaši tiek uzsvērts, ka viss ticis darīts atbilstoši likumdošanai un saistošajiem noteikumiem. Bet kur paliek cilvēcīgā attieksme, laipnība un iejūtība? Neviena no pacientiem, kuri vērsušies avīzē pēc palīdzības, iespējams, to nebūtu darijuši, ja slimnīcā tiktu sagaidīti ar iejūtību, ar labu vārdu, izrādot ieinteresētību un varbūt pasperot vien mazu solīti tālāk, nekā to paredz noteikumi un likumi, mēģinot izprast problēmas būtību, iedziļinoties tajā. Kaut vai laipni paskaidrojot slimniekam, kas notiek un kāda būs mediķu tālākā rīcība attiecīgajā gadījumā?! Diemžēl šī savstarpējās komunikācijas kultūra mūsupusē joprojām pieklibo. Es saprotu, ka visi esam izdeguši, pārguruši un vienaldzības pārņemti. Bet varbūt tomēr nevajadzētu aizmirst par cilvēcību, nevis tikai aklī pildīt noteikumus rakstīto... Jāpiebilst, ka lielā mērā dažu (neteikšu, ka visu) mediķu vienaldzību veicina arī pašreizējā sistēma, kad vienā dienā slimnieku ārstē viens ārsts, otrā – cits, bet trešajā – vēl kāds, kuram iekrit dežūra. Līdz ar to neviena ne par ko nav atbildīgs. Nevis tā, kā bija pirms daudziem gadiem, kad pacientu no sākuma līdz beigām ārstēja viens dakters.

Latvijā

Vēlēšanu nedienu dēļ no amata atkāpjas VARAM ministre Bērziņa. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministre Inga Bērziņa (“Jaunā Vienotība”) premjeri Eviku Siliņu (“Jaunā Vienotība”) 11.jūnijā informējusi par atkāpšanos no amata. Par ministres lēmumu pēc tikšanās ar prezidentu Edgaru Rinkēviču paziņoja premjere. Bērziņa sociālajā vietnē “X” norādījusi, ka no amata atkāpjas, “uzņemoties politisko atbildību par vēlēšanu laikā notikušajām tehniskajām problēmām”. Ja Bērziņa šādu lēmumu pieņems, deputāta mandātu zaudēs Ģirts Valdis Kristovskis (“Jaunā Vienotība”).

VDAA atklāj, cik izmaksājusī vēlēšanu sistēmas izveide un uzturēšana. Vēlēšanu sistēmas izveide un uzturēšana, kā arī citas ar to saistītās nianse Valsts digitālās attīstības aģentūrai (VDAA) līdz šim izmaksājušas 1,81 miljonu eiro. Vēlēšanu platformas izdevumi līdz šim brīdim no VDAA puses ir sasnieguši 1 810 143 eiro, iekļaujot izdevumus drošības testu veikšanai, infrastruktūras un platformas izveidošanai un uzturēšanai, tehniskās specifikācijas autoruzraudzību, apmācību sistēmas izstrādi un citus uzdevumus. Kā vēstīts, balsu skaitīšana 2025.gada pašvaldību vēlēšanās sestdien un naktī uz svētdienu saskārās ar tehniskām problēmām. Problēmas vēlēšanu iecirkņu darbā, saskaroties ar tehniskajām problēmām, bija arī nedēļas gaitā, kad notika iepriekšējā balsošana.

Padome atliek jautājumu par reģionālā sabiedriskā transporta bilešu cenu palielināšanu. Sabiedriskā transporta padome trešdien darba kārtībā neiekļāva jautājumu par iespējamu reģionālā sabiedriskā transporta bilešu cenu palielināšanu. Sabiedriskā transporta padomes priekšsēdētāja Annija Novikova sēdē norādīja, ka tuvākajā laikā no Autotransporta direkcijas (ATD) tiks saņemts darba kārtības jautājums par tarifu pārskatīšanu. Padome nolēma atlikt šo jautājumu par aptuveni mēnesi.

Četri politiskie spēki panākuši vienošanos par koalīcijas veidošanu Rīgas domē. Četri politiskie spēki – “Progresīvie”, Nacionālā apvienība (NA), “Jaunā vienotība” (JV) un Apvienotais saraksts (AS) – vienojušies veidot koalīciju Rīgas domē. Visi potenciālie partneri pauduši gatavību strādāt Viestura Kleinberga vadībā. Līdz ar to sarunas turpinās visiem politiskajiem spēkiem kopā, padziļināti runājot par darba saturu un atbildības jomu sadalījumu. Pašvaldību vēlēšanās Rīgas domē vislielāko balsu skaitu ieguva “Latvija pirmajā vietā” (LPV), bet ļoti tuvus rezultātus sasniedza arī partijas “Progresīvie” un NA, liecina Centrālās vēlēšanu komisijas apkopotie vēlēšanu rezultāti.

/Ziņas no tvnet.lv; delfi.lv; lsm.lv/

Izlaidumi skolās

Rītdiena sākas šodien!

Novada mācību iestādēs sācies izlaidumu laiks. 6.jūnijā Balvu Valsts ģimnāzijā (BVĢ) izskanēja sirsnīgs, pateicības caurvīts pasākums – 9.klašu izlaidums “Rītdiena sākas šodien”, kurā 49 jaunieši atvadījās no svarīga posma savā dzīvē, lai spertu drosmīgu soli preti nākotnei.

Svinīgā gaisotnē skolas aktu zālē sagaidīja ģimnāzijas direktori Kristīni Leli, klašu audzinātājas Lauru Saulīti, Guntu Salmani, Irīnu Krivošejevu un 9.klašu absolventus. Zālē tika ienesti Latvijas un Balvu Valsts ģimnāzijas karogi, kurus godam nesa Edgars Boldāns, Keita Zaharāne, Madara Gržibovska, Nadīna Strupka un Armands Trubņiks.

Īpašas uzslavas tika veltītas absolventiem, kuri guvuši izcilus panākumus mācībās. Viņiem pasniedza Balvu novada Pateicības rakstus un Balvu Valsts ģimnāzijas Zelta un Sudraba liecības, kā arī Pateicības par iniciatīvu, sabiedrisko aktivitāti un sportiskajiem panākumiem.

Balvu novada Pateicības rakstu un Zelta liecību saņēma: Edgars Boldāns, Patrīcija Ķiršone, Nadīna Strupka, Madara Gržibovska, Sintija Trupovnice un Keita Zaharāne. Balvu novada Pateicības rakstu un Sudraba liecību saņēma Armands Trubņiks. Pateicību par iniciatīvu, radošumu un sabiedrisko aktivitāti saņēma Sanija Āboliņa, Armands Trubņiks, Madara Gržibovska, Arsēnijs Pavlovs un Keita Zaharāne. Pateicību par skolas vārda popularizēšanu sportā saņēma Marija Kapustina, Naula Laicāne, Kārlis Zakss, Anastasija Zelča, Rihards Jermacāns, Viesturs Pipcāns un Toms Zvejnieks.

Absolventus un viņu ģimenes uzrunāja Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, skolas direktore Kristīne Lele, klašu audzinātājas Laura Saulīte, Gunta Salmane un Irīna Krivošejeva, kā arī absolventu vecāku pārstāvji. 9.klašu beidzēji veltīja sirsnīgus pateicības vārdus ģimnāzijas direktorei, administrācijai, skolotājiem, klases audzinātājām, tehnikajiem darbiniekiem un vecākiem par atbalstu, zināšanām

Foto - no personīgā arhīva

Pirmais sasniegums izglītības ceļā. Pacilātā un svinīgā noskaņā 6.jūnijā godināja BVĢ 9.klašu absolventus.

un rūpēm, kas viņiem palīdzēja augt un gatavoties nākotnei. Pasākumu vadīja pašpārvaldes dalībnieces Egita Ozoliņa un Tīna Trupovnice, radot draudzīgu un svinīgu noskaņu, bet ar muzikāliem priekšnesumiem kuplināja muzikālais viesis Māris Keišs. Arī studijas “Terpsihora” dalībnieki pārsteidza savus dejotājus, kuri šogad absolvēja 9. klasi, ar aizkustinošu priekšnesumu.

Paceļas spārnos pretim sapņiem

7.jūnijā Balvu Valsts ģimnāzijā (BVĢ) aizvadīts 12.klašu izlaiduma pasākums “Spārni sapņiem”. Šo īpašo vakaru ar cieņu, sirsnību un smalku humora noti vadīja Nadīna Līva Logina un Eduards Mērnīks. Šogad ģimnāziju absolvēja trīsdesmit divi jaunieši, kuri, uzsākot jaunu dzīves posmu, ir gatavi doties pretī saviem sapņiem un veidot savu nākotni ar drosmi, atbildību un cerībām.

Pēc tam, kad pieci spoži prāti ar izcilām sekmēm – Sindija Raibekaze, Letīcija Grīse, Enija Bordāne, Adrians Koļcovs un Artjoms Šaicāns – zālē ienesa Latvijas Valsts un ģimnāzijas karogus, skolas direktore Kristīne Lele un Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs sveica un godināja izcilniekus, kuri saņēma nozīmīgus apbalvojumus un Atzinības rakstus. Latvijas Loto Simtgades stipendiju 750 eiro vērtībā par izcilību mācībās un aktīvu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē saņēma Sindija Raibekaze. Latgales plānošanas reģiona Pateicības rakstu par teicamām sekmēm un sabiedrisko aktivitāti saņēma Sanija Skalova. Balvu novada Pateicības raksti par izciliem sasniegumiem tika pasniegti kopā ar Balvu Valsts ģimnāzijas Zelta un Sudraba liecībām. Zelta liecības saņēma Enija Bordāne, Letīcija Grīse un Sindija Raibekaze, bet Sudraba liecību – Sofia Buzijana. Īpaša atzinība tika veltīta arī tiem jauniešiem, kuri ar savu iniciatīvu,

Foto - no personīgā arhīva

Saņem Atzinības un Pateicības rakstus. Vairāki skolēni, kuri, pateicoties uzcītīgam darbam un aktivitātei, bija uzrādījuši izcilus rezultātus mācībās, sportā vai citās jomās, saņēma nozīmīgus apbalvojumus.

vu, radošumu un degsmi palīdzējuši veidot un stiprināt skolas tēlu gan sabiedriskajā dzīvē, gan ārpus tās. Pateicību par iniciatīvu, radošumu, sabiedrisko aktivitāti un skolas tēla popularizēšanu saņēma Haralds Ķerģis, Ilva Kataja-Paegle, Estere Vigule, kā arī Sindija Raibekaze, Sanija Skalova un Sofia Buzijana. Pateicības par iniciatīvu, radošumu, sabiedrisko un sportisko aktivitāti un skolas tēla popularizēšanu tika pasniegtas Enijai Bordānei. Savukārt par skolas vārda popularizēšanu un aktīvu līdzdalību sporta pasākumos tika godināti: Edgars Leišavnieks, Ketrina Sidoroviča un Artjoms Šaicāns.

Pasākuma viesis – šova “X faktors” finalists – Armands Rutkovskis spēja aizraut klātesošos ar dziesmām un savu enerģiju, iedvesmojot absolventus un viesus svētku noskaņai. 12. klašu skolēni pateicās skolai, direktorei, skolotājiem, darbiniekiem, vecākiem un savām audzinātājām Inārai Konivalei un Sandrai Mozulei par atbalstu, humora devu un rūpēm. Arī klašu audzinātājas atskatījās uz kopā piedzīvoto un teica spēka vārdus saviem audzēkņiem. Savukārt priekšsēdētāja, direktores un vecāku pārstāvju runas aizkustināja un deva spārnus jaunam sākumam.

Sagatavoja I.Tušinska

Saruna

Tā ir laime – būt klātesošai cilvēku dzīvesstāstos

Sanita Karavoičika

“Esmu laimīga, ka varu darīt darbu, kas man sagādā prieku un gandarījumu. Šis darbs ir īpašs, jo saistās ar cilvēku personīgās dzīves juridiskiem un arī ļoti emocionāliem, es pat teiktu, intīmiem mirkļiem. Mēs esam līdzās cilvēkam visu mūžu – no dzimšanas, līdz pat mūža beigām,” teic Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja SANTA KULEŠA. 6.jūnijā apritēja gads, kopš viņa uzņēmās vadīt Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļu.

Kāds bijis šis laiks, kopš stājāties jaunajā amatā?

– Esmu gandarīta par iespēju turpināt ilggadējās nodaļas vadītājas Svetlanas Novikas darbu, no kuras esmu daudz mācījusies. Pirmais gads bijis jaunu pieredžu, atbildības, arī dažādu izaicinājumu pilns. Dzimtsarakstu nodaļā strādāju jau desmit gadus, tāpēc tās ikdiena un darba specifika man bija labi zināma. Tomēr, uzņemoties vadītājas pienākumus, nācās paraudzīties uz lietām plašāk, ar vēl lielāku atbildību par iestādes darbu un sniegtajiem pakalpojumiem. Viens no izaicinājumiem, ar ko saskāros uzreiz pēc stāšanās amatā, bija pāreja uz četru darba dienu nedēļu. Tā kā man bija svarīgi nodrošināt pakalpojumu pieejamību nemainīgā kvalitātē, tad dažreiz nācās reģistrēt miršanu arī brīvajā darbdienā. Bet tāda ir tā mūsu darba specifika – būt klātesošiem cilvēku dzīves svarīgos brīžos. Gan priecīgos, gan emocionāli smagākos.

Darbs dzimtsarakstu nodaļā bija bērnības vai jaunības dienu sapnis? Kā nonācāt šajā darbavietā?

– Dzimtsarakstu nodaļā nonācu pavisam nejauši – pirms 14 gadiem biju vedējmāte savas māsas kāzās. Viesu vidū bija arī dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Svetlana, kura pēc kāzām man piedāvāja piedalīties laulību ceremonijās kā daiļlasītājai. Tajā laikā strādāju skolā par angļu valodas skolotāju un, godīgi sakot, par darbu dzimtsarakstu nodaļā nezināju neko. Bet šis piedāvājums mani ieinteresēja, sāku piedalīties ceremonijās, līdz vēlāk piedāvāja pastāvīgu darbu nodaļā. Jau pirmajā ceremonijā man bija skaidrs – šis ir darbs, ko es vēlos darīt. Tā sajūta, ko piedzīvo cilvēki, reģistrējot laulību, tās emocijas, ko redz viņu acīs – tas viss mani aizrāva un iedvesmoja. Tā sākās šis mans ceļš – ar skaistu nejaušību, kas vēlāk kļuva par dzīves lielāko darba piepildījumu.

Atminaties pirmo pāri, kuru salaulājāt?

– Protams, atceros. Tas bija īpašs brīdis ne tikai viņiem, bet arī man – ar satraukumu, kuru nedrīkstēju izrādīt, un lielu atbildību. Viss bija jauns, katrs vārds – svarīgs. Tajā brīdī sapratu, cik svarīgs ir mūsu darbs – ne tikai juridiski, bet arī emocionāli. Redzēt divus cilvēkus, kuri ar mīlestību un pārliecību saka viens otram ‘jā’ vārdu, ir aizkustinoši katru reizi. Šo sajūtu glabāju joprojām, un katrs nākamais pāris ir tikpat svarīgs kā pirmais.

Nereti, skatoties statistikas datus, var redzēt, ka jaunākajam līgavainim ir, piemēram, 18 gadi, bet vecākajai līgavai vai līgavainim – tuvu pie 80. Tātad tas ir stereotips, ka tikai jauni cilvēki vēlas būt laimīgi?

– Jā, tas noteikti ir stereotips. Mīlestība un vēlme būt kopā nav atkarīga no gadiem – tā ir dzīves vērtība, pēc kā ilgojas cilvēki jebkurā vecumā. Dažkārt tieši vēlākā dzīves posmā cilvēki apzinās, kas viņiem patiesi svarīgs, un izdzīvo savas attiecības ar vēl lielāku dziļumu. Mūsu pieredzē dzimtsarakstu nodaļā to var redzēt ļoti spilgti – laulību reģistrē ne tikai jauni pāri, bet arī cilvēki gados. Pagājušajā gadā vidējais vecums līgavai bija 37 gadi, līgavainim – 39.

Dzirdēts arī par gadījumiem, kad par vīru un sievu kļūst seniori cienījamā vecumā, kad viņiem jāsasēdē ar nopietnām operācijām...

– Šādi stāsti mūsu darbā nav retums. Ir gadījumi, kad par vīru un sievu kļūst cilvēki, kuri bijuši kopā gadiem ilgi, bet tikai kādā dzīves brīdī saprot, ka vēlas nokārtot savas attiecības arī juridiski. Diemžēl ir gadījumi, kad šis lēmums pieņemts brīdī, kad kādam no viņiem priekšā nopietna operācija vai nopietnas veselības problēmas. Cilvēkiem jāsaprot, ka, no juridiskā aspekta raugoties, laulības noslēgšanas mērķis ir kopdzīves partneru aizsardzība. Daudzi bieži vien neaizdomājas par šādām lietām, domā, ka ar viņiem jau nekas nenotiks, bet kopdzīve parasti saistās ar kopīgu ģimenes budžetu, ilgtermiņa pirkumiem, dzīvesvietu... Kas notiks ar to otru pēc partnera aiziešanas mūžībā? Laulība šādos gadījumos viņiem sniedz sirdsmieru un drošības sajūtu.

Kopš pagājušā gada jūlija likumdošanā stājās spēkā izmaiņas, kas paredz, ka diviem cilvēkiem, kuri vēlas stāties likumīgās attiecībās, vairs nav vajadzīgi liecinieki. Jaunie pāri šo iespēju izmanto?

– Līdz ar Civillikuma grozījumiem, kas paredz, ka laulību reģistrācijai vairs nav nepieciešami liecinieki, esam novērojuši jaunu tendenci – pāri arvien biežāk izvēlas laulību reģistrēt divatā, bez ceremonijas – lietišķā atmosfērā darba telpā. Šo iespēju pārsvarā izmanto tie, kuri jau ilgstoši dzīvo kopā un laulību uztver kā attiecību nostiprināšanu juridiskā izpratnē, kā juridisku faktu. Daudzi no viņiem atzīst, ka jau sen gaidījuši brīdi, kad būs iespējams apprecēties vienkārši, bez lieciniekiem un ārējas formalitātes. Tas atspoguļo mūsdienīgu pieeju laulībai – kā personisku un pārdomātu lēmumu, ne vienmēr saistītu ar publiskām svinībām. Arī mūsu nodaļas statistika apliecina, ka šogad šādu laulību lietišķā atmosfērā ir vairāk nekā svinīgo ceremoniju.

Dzīvojam mūsdienīgā pasaulē, kad jaunais pāris var izvēlēties ne vien dzimtsarakstu nodaļu, bet arī ceremonijas vietu. Bieži nākas doties uz izbraukuma laulībām?

– Likums nosaka, ka laulību reģistrācija var notikt jebkurā vietā ārpus dzimtsarakstu nodaļas telpām, ja personas, kuras vēlas noslēgt laulību, nodrošina laulību reģistrācijai atbilstošus apstākļus. Izbraukuma ceremonija sniedz iespēju noslēgt laulību vietā, kas pārim ir emocionāli tuva – tas var būt lauku īpašums, pirmā satikšanās vieta... Populāra izvēle ir arī viesu nami, kuros vienuviet iespējama gan ceremonija, gan svinības. Pāri novērtē iespēju pielāgot vidi savām vēlmēm, radot atmosfēru, kādu paši vēlas. Šādās ceremonijās bieži ir kāda *odziņa* – pāri mēdz ierasties ar motociklu, laivu vai pat zirgiem, un katrs cenšas šo brīdi padarīt unikālu un atbilstošu savam stilam un stāstam. Esam laulājuši pārus savās lauku mājās, parkā, Lāča dārzā, pat uz pļosta. Protams, šādas ceremonijas prasa vairāk organizatoriska darba, un pāris var radoši izpausties, kā vēlas.

Kādreiz nācies vadīt ceremoniju arī angļu valodā?

– Jā, katru gadu sanāk laulāt kādu pāri, no kuriem viens ir ārzemnieks, tāpēc, lai cilvēkiem pašiem nav jāmeklē savs tulks, es vādu ceremoniju uzreiz divās valodās. Cilvēki ļoti novērtē šo iespēju, jo jūtas pie mums gaidīti un saprasti.

Mainās laiki un likumi. Vai arī jaunlaulāto prasības, gadiem ejot, mainās?

– Laika gaitā esmu novērojusi, ka jaunlaulāto prasības atspoguļo arī pārmaiņas sabiedrībā, vērtību sistēmā un dzīvesveidā. Ja agrāk lielākoties izvēlējās tradicionālu ceremoniju ar lieciniekiem un daudz viesiem, tad šobrīd arvien biežāk tas notiek tikai divatā, mierīgā un privātā gaisotnē. Daudzi pāri vispirms vēlas nostiprināt karjeru, iegādāties māju un mašīnu un tikai pēc tam sāk domāt par ģimeni. Kā jau minēju, šobrīd ļoti izteikti precas cilvēki, kuri jau ilgstoši dzīvo kopā, ir kopīgi bērni. Viņiem laulība ir solis, lai nostiprinātu jau esošo ģimeni. Laulības kļūst par apzinātu izvēli, nevis pienākumu.

Lai gan sabiedrībā visbiežāk dzimtsarakstu nodaļa saistās ar iestādi, kur divas mīlošas sirdis kļūst par ģimeni, ikdienā jūs pildāt arī dažādas citas ar civilstāvokļu aktiem saistītas funkcijas. Kuras no tām ir vispieprasītākās?

– Sabiedrībā valda priekšstats, ka dzimtsarakstu nodaļā tikai reģistrē dzimšanu, laulību un miršanu, tomēr jāatzīst, ka lielāko daļu laika nākas veltīt darbam ar dažāda veida dokumentiem. Izniedzam atkārtotus civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinājošus dokumentus – apliecības un izziņas; veicam vārda, uzvārda un tautības maiņas reģistrāciju; pieņemam lēmumus par bērnu piedzimšanas pabalstiem, atkārtoti sastādām dzimšanas reģistra ierakstus, ja dzimšana reģistrēta ārvalstīs; papildinām, labojam vai anulējam ierakstus, un daudzas citas lietas. Mums ir savs arhīvs, kurā glabājam reģistru grāmatas 100 gadus, pēc šī termiņa beigām visiem reģistriem jābūt ievadītiem vienotā sistēmā, lai grāmatas pienācīgi nodotu Latvijas Valsts arhīvam. Papildus tam jāsaņem, ka šis arhīvs nav statisks – uzrakstījām dokumentu un nolikām skapī. Nē. Es teiktu, ka tas ir *dzīvs*, jo tajā ik pa laikam jāizdara dažādi papildinājumi un labojumi gandrīz katrā lietā. Arhīva dati tiek nemitīgi papildināti, un tas viss prasa ļoti lielu darbu un laiku. Cilvēkiem nepieciešami dažāda veida dokumenti no arhīva – izziņas radniecības pierādīšanai mantojuma lietās, dzimtas pētniecībai, kapakmeņu izgatavošanai un citi. Tāpat pie mums bieži vērsas, lai sakārtotu dokumentus, kas nepie-

Darbs, kurā māca novērtēt dzīvi. Santa Kuleša atzīst, ka jūtas pateicīga par iespēju būt klātesošai tik daudzos dzīvesstāstos, redzēt, kā dzimst jaunās ģimenes, nāk pasaulē bērni, un arī to, kā cilvēki atvadās no saviem mīļajiem. Tas māca novērtēt dzīvi, cilvēkus un katru mirkli.

ciešami iesniegšanai ārzemēs – tulkojam apliecības un izziņas visās ES dalībvalstu valodās. Šis darbs prasa augstu precizitāti un zināšanas par likumdošanu. Bieži vien dzimtsarakstu nodaļa kļūst par pirmo vietu, kur cilvēki griežas, lai sakārtotu savus juridiskos jautājumus un saņemtu nepieciešamos dokumentus.

Pie Jums nāk arī jaunās māmiņas un tēti, lai reģistrētu mazuļa dzimšanu. Kādi ir novērojumi par dzimstību mūsu novadā?

– Diemžēl dzimstības statistika mūsu novadā, tāpat kā visā Latvijā, ir patiešām satraucoša. Pagājušajā mēnesī Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti tikai trīs jaundzimušie, kamēr miršanas gadījumu skaits bija 36. Šāda disproporcija skaidri iezīmē iedzīvotāju skaita sarukumu un sabiedrības novecošanās tendenci. Tā nav tikai skaitļu attiecība – tas ir signāls par dziļākām demogrāfiskām problēmām, kas skar visu reģionu: jauno ģimeņu trūkums, emigrācija, zems dzimstības līmenis un augsts mirstības rādītājs. Lai mainītu šo tendenci, ir nepieciešams komplekss, ilgtermiņa redzējums dzīves kvalitātes uzlabošanai reģionos.

Kuri ir skaistākie un smagākie brīži Jūsu darbā?

– Skaistākie brīži, protams, ir tie, kas saistīti ar cilvēku laimes mirkļiem – kad pāris saka viens otram ‘jā’ vai kad vecāki reģistrē savu jaundzimušo. Šīs emocijas ir īstas un ļoti aizkustinošas. Savukārt vissmagākie, protams, ir mirkļi, kad jāreģistrē aiziešana no dzīves – īpaši, ja tie ir jauni cilvēki vai kāds, kurš bijis zināms. Tad mūsu uzdevums ir būt ne tikai profesionāliem, bet arī cilvēčīgiem – iejūtīgiem un saprotošiem. Šie brīži ir klusi un ļoti smagi, bet arī tie ir daļa no dzīves cikla, ko mēs pavadām līdzās cilvēkiem.

Darbs ar cilvēkiem prasa daudz enerģijas un spēka. Kas sniedz atpūtu un gandarījumu pēc grūtas darba dienas vai nedēļas?

– Komunikācija ar cilvēkiem patiešām prasa daudz enerģijas, iejūtības un emocionāla līdzsvara, jo savā darbā esam gan juristi, gan aktieri, gan psihologi. Darba dienu vakaros palīdz izbrauciens ar velosipēdu – tas ir kā sava veida meditācija. Man ir savs iemīļotais 10 kilometru maršruts, kuru cenšos izbraukt katru vakaru. Braucot varu izbaudīt dabu, svaigu gaisu un vienlaikus izvēdināt galvu no dienas laikā uzkrātajām domām. Tas noteikti palīdz nomierināt prātu un sagatavoties nākamajai dienai ar jaunu enerģiju.

Apsveicam!

Beidzot viens otru var saukt par sievu un vīru

7.jūnijā viesu namā “Rūķiši” Rugājos viens otram ‘jā’ vārdu teica un laulību gredzenus mija bijusi žiguriete LAUMA KUDURE un ogrēnietis RAIMONDS MIKS GRĀVELIS. Lielajā dienā jauno pāri dzīvē ievadīja ļoti tuvi draugi, kuri abus vienmēr atbalstījuši visos niekos un sīkumos – Anna un Toms Āboliņi.

Laumas un Mika dzīves ceļi krustojās pirms četriem gadiem – 2021.gada oktobrī, Covid laikā, kad viņi viens otru sastapa interneta dzīlēs. “Pēc pirmajām sarakstēm sapratām, ka jātiekas, jo bija sajūta, ka esam pazīstami jau sen. Pirmajā randiņā devāmies pastaigā gar Bābelītes ezeru. Tā aizrunājāmies, ka apmaldījāmies, un drīz vien satumsa, turklāt tuvojās Covid laika "komandantstunda", kas toreiz bija noteikta no pulksten 20 vakarā. Par laimi, izkluvām ārā no meža, un Miks paspēja pēdējā minūtē aizbraukt uz mājām Ogrē. Pēc šī randiņa sapratām, ka ir jātiekas atkal,” par iepazīšanos ar topošo vīru stāsta Lauma. Tā katra satikšanās reize izvērtās spriedzes pilna, jo Mikam katru reizi bija jāpaspēj mājās līdz pulksten 20, kaut gan šķirties vienam no otra negribējās. Savukārt 2023.gadā Lauma un Miks devās pirmajā kopīgajā ceļojumā uz Budapeštu, kur 7.jūnijā Donavas krastā Miks baidināja savu izredzēto, uz ko viņa atbildēja ar pārliecinošu ‘jā’ vārdu. “Tādēļ arī kāzām izvēlējāmies šo datumu,” skaidro Lauma un Miks. Tad atlika vien gatavoties savai lielajai dienai.

Domājot par kāzu norises vietu, uzreiz bija skaidrs, ka tā būs Latgale, jo Latgale ir vieta, kur cilvēki vislabāk zina, kā to darīt. Kāzu diena 7.jūnijā paskrēja ļoti ātri, taču jaunie paspēja to izbaudīt. “Mums ļoti paveicās ar laikapstākļiem – todien spīdēja saule un bija patīkami silts, kaut gan pirms un pēc kāzām lija. Pārsteigums bija, ka Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas laulību reģistrā šogad bijām ar pirmo kārtas numuru,” atklāj Lauma un Miks.

Pēc kāzām, tāpat kā līdz šim, jaunlaulātie dzīvo un strādā Rīgā – Miks darbojas loģistikas nozarē, savukārt Lauma – banku sektorā. Viņi atklāj, ka kāzu ceļojuma plāni šobrīd vēl top, bet jau izvēlēts viens galamērķis kas būs Horvātija, taču pirms tam jaunā sieva un vīrs nolēmuši doties vēl vienā ceļojumā.

Jautāti, kā abi jūtas, kad zeltnešus rotā laulību gredzeni, Lauma un Miks teic: “Kopš mūsu brīnišķīgā notikuma pagājis vēl iss laiks, tāpēc pagaidām vēl mēģinām aprast ar jauno statusu. Taču ir prieks, ka beidzot viens otru varam saukt par vīru un sievu. Ir pienācis laiks, kad varam atpūsties no plānošanas, jo darbs tika ieguldīts patiešām liels, lai svētki izdotos tādi, kā tos bijām iedomājušies. Paldies visiem, kuri bija kopā ar mums un palīdzēja tiem notikt!”

Tagad jāsargā vienam otru vēl vairāk

31.maijā Viļakas Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā gredzenus mija un viens otram solījās būt kopā kā priekos, tā bēdās bijusi jelgavniece ZANDA REPIŅECA un šķilbēnietis ALDIS KĀRKLIŅŠ. Jauno pāri dzīvē ievadīja ģimenes draugi Linda un Raivis Lezdiņi.

Zandas un Alda dzīves ceļi pirmoreiz liktenīgi krustojās pirms 13 gadiem vēlā rudenī Rīgā. Toreiz Zanda, kā ierasts, devās uz darbu veikalā “Supernetto”, kur strādāja par pārdevēju, un pulksten 8.00 no rīta veikala durvis vēra vaļā jauns apsargs, kuru sauca Aldis. Zanda atminas, ka jaunais, simpātiskais vīrietis vispirms piesaistīja ar savu vizuālo izskatu – spēcīgs, liels, turklāt ļoti pieklājīgs pret veikala apmeklētājiem. “Jā, var teikt, ka no manas puses tā bija mīlestība no pirmā acu skatiena. Es pirmā Aldim izrādīju simpātijas, un viņš atbildēja ar to pašu. Kopš tā brīža sākās mūsu darba attiecības, kas neilgi pēc tam pārauga daudz tuvākās un siltākās jūtās. Vēl šodien atceros, kā mēs darbā sarakstījāmies uz pirkumu čekiem – tie Aldim vēl joprojām saglabājušies un stāv naudasmakā. Tā mūsu skatieni un sirdis satikās,” par iepazīšanos ar topošo vīru stāsta Zanda. Nepagāja ilgs laiks, kad abi Rīgā sāka irēt pirmo dzīvokli (pavisam tādi bija pieci), un pirmajā vasarā Zandai un Aldim pieteicās meita Lauma, kurai šobrīd ir 11 gadi. Pēc galvaspilsētā pavadītajiem sešiem gadiem jaunā ģimene saprata, ka kaut kas jāmaina. Aldis ļoti vēlējās atpakaļ uz dzimto pusi – Šķilbēniem, savukārt Zanda šai domai pretojās diezgan ilgi, līdz tomēr piekrita. Pēc pārvākšanās no galvaspilsētas uz laukiem viņiem pieteicās otrā meita Paula, kurai šobrīd ir pieci gadi, un nu jau rit septītais gads, kopš ģimene saimnieko Alda vecāku lauku mājās. Šobrīd Zanda un Aldis ir trešā bērna gaidībās – septembrī abām māsām piepulsēsies brālis.

Zanda atzīst, ka trīspadsmit gadu laikā, protams, ne reizi vien abu sarunās pavidēja doma par kāzām, bet vienmēr tas palika sarunu līmenī, līdz iniciatīvu savās rokās ņēma Aldis. “Kā vēlāk izrādījās, uz to viņu pamudināja mūsu vedēji. Sākumā plānojām tikai sarakstīties un nosvinēt šo skaisto pasākumu ceturatā, bet beidzās viss ar kāzām baznīcā. Kad šo vēsti uzzināja bērni, viņi priecājās un nevarēja vien sagaidīt īpašo brīdi. Katru dienu uzdeva jautājumu, vai ilgi vēl jāgaida. Arī apkārtējiem tas bija negaidīts pārsteigums – pat mūsu vecākiem,” teic Zanda.

Pienāca 31.maijs. Kāzu dienā viss noritēja pēc plāna, nekādu aizķeršanos nebija. Zanda atminas, ka arvien pieaugošs satraukums sākās, stāvot baznīcā uz sarkanā celiņa, bet ātri vien pārgāja, nonākot pie Alda, satverot viņa roku un tālāk dodoties jau kopā. “Meitas gāja pa priekšu un kaisīja ziedlapiņas, prāvests Guntars Skutels vadīja laulību ceremoniju, viss bija patiešām skaisti un emocionāli – viesi, dekorācijas, emocijas... Fotosesija notika Stāmerienas pilī, bet vedējmāte Linda parūpējās par to, lai kāzu diena un vakars paliktu atmiņā ne vien mums pašiem, bet arī kāzu viesiem. Liels paldies viņai par to! Esmu izveidojusi kāzu kasti atmiņām – kad būsīm veci vai arī kad pienāks kāds īpašs brīdis, taisīsim to vaļā un gremdēsīmes atmiņās,” atklāj jaunā sieva.

Pēc kāzām ģimene atkal atgriezusies ierastajā ikdienas ritmā. Aldis strādā par meža izvedēju, savukārt Zanda kopš pārcelšanās no Rīgas uz Šķilbēniem ir mājsaimniece, nodarbojoties ar ģimenes pavarda uzturēšanu un bērnu audzināšanu. Tā kā drīzumā pasaulē nāks viņu mazulītis, jaunlaulātie uzreiz kāzu ceļojumā nedeivās, taču kaut kad vēlāk braucienu noteikti ieplānos. “Sajūtas pēc kāzām ir interesantas – pirmkārt, neierasti, ka man tagad ir jauns uzvārds. Otrkārt, jāpierod, ka visu

Jaundzimušie

1.jūnijā pulksten 14.38 piedzima meitenīte. Svars – 2,960kg, garums – 52cm. Meitenītes mamma Kristīne Garā-Ivanova dzīvo Balvu novada Rugāju pagastā.

2.jūnijā pulksten 11.49 piedzima meitenīte. Svars – 3,790kg, garums – 58cm. Meitenītes mamma Sintija Priedīte dzīvo Alūksnes novada Ziemeļu pagastā.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

laiku pirkstā gredzens. Tas atgādina par skaisto dienu, par to, ka esam īsta ģimene, tas ir atgādinājums par cieņu, sapratni un par to, ka jāsargā vienam otru vēl vairāk – mūžīgi mūžos!” apliecina Zanda.

Problēma

Paciņas “noklīst”, pensija kavējas

Irēna Tušinska

Pirms kāda laika vietnē “Facebook” izraisijās diskusija par nebūšanām, kas notiek pēc “Latvijas Pasta” nodaļas slēgšana Baltinavā. Izmaiņas “Latvijas Pasta” darbībā pēc mazo pasta nodaļu slēgšanas lauku apvidos radījušas problēmas, tādēļ Baltinavas iedzīvotāji vēlētos atjaunot Baltinavas pasta nodaļas darbību.

Briežuciema iedzīvotāja ANDŽELA SLIŠĀNE vietnē “Facebook” rakstīja: “Protams, rakstot šeit, nekas nemainīsies, bet tomēr... Es neesmu vienīgā, kurai ir neapmierinātība ar šo situāciju. Pēc Baltinavas pasta nodaļas slēgšanas tās darbinieki (pastnieki) tika pārcelti uz Kārsavas nodaļu, un sūtījumi tika novirzīti turp. Līdz šim viss vēl darbojās – arī sūtījumi uz Baltinavas un Briežuciema pagastu tika piegādāti, tikai jau no Kārsavas. Tagad viss pārcelts uz Balviem – un sākas problēmas. Sūtījumi kavējas 2–4 dienas, pazūd vai vienkārši “staigā apkārt” no vienas nodaļas uz otru. Uz paciņas ir konkrēta adrese – Balvu novads – bet tā vienalga tiek vesta turp-atpakaļ.

Firmas raksta, ka sūtījums ir piegādāts uz pasta nodaļu. Sistēmā arī uzrādās – “atrodas nodaļā”, bet SMS nav, paziņojuma nav, neko saņemt nevar. Izejot cauri visām iespējām, izrādās – paciņa vēl ir ceļā vai arī vispār nav skaidrs, kur tā ir. Tad kur lai cilvēks to meklē? Interesējoties tālāk, izrādās – tā vēl atrodas Kārsavā. Tad tās tiek sūtītas uz Balviem, bet nākamajā dienā Balvos vēl nav, jo “vēl ir ceļā”. Rezultātā – paka nav nekur saņemama.

Un šeit nerunājam par vienas dienas kavēšanos – bet par vairākām. Rodas jautājums – kas notiek ar neierakstītajiem sūtījumiem? Tie vienkārši pazudis, jo nav tik svarīgi?

Un, jā, neesmu vienīgā – arī citi prāto: vai tagad visiem no Baltinavas, Rekavas u.c. pašiem būs jābrauc pakaļ saviem sūtījumiem uz Balviem un jāmeklē, kur kavējas? Kur palika tas skaisti solītais, ka pēc nodaļas slēgšanas piegādes uz mājām tikšot nodrošinātas laicīgi?

Vai ir vēl kāds, kurš saskāries ar līdzīgu situāciju?— pilsētā Baltinava.”

Sazinoties ar A.Slišāni, uzzinājām, ka šāda problēma radās pirmajā nedēļā, kad Baltinavas iedzīvotāju apkalpošanu no Kārsavas pasta nodaļas pārņēma Balvu nodaļa. Iepriekš šādu problēmu neesot bijis. A.Slišāne stāsta, ka “Latvijas Pasts” viņai individuāli sniedzis atbildi, kurā tika apspriesta iespēja Baltinavā uzstādīt “Latvijas Pasta” pakomātu. Taču šāds variants viņu apmierinātu tikai daļēji. “Domāju, ja iedzīvotāji ar saviem savāktajiem parakstiem apliecinātu, ka Baltinavā pasta nodaļa ir vajadzīga, iespējams, kaut kas sanāktu,” piebilst A.Slišāne.

Baltinavā vajag savu pasta nodaļu

“Facebook” diskusijai ar savu bēdu pievienojās arī LAUMA LOČMELE: “Mammai līdzīga situācija – uzrādās, ka paciņa saņemta. Skatoties, kur tad ir, rāda Kārsavu, tālāk skatoties, pēkšņi paciņa nosūtīta atpakaļ, jo kaut kas nav korekti. Kas notiek? Paciņa it kā piegādāta, bet nosūtīta atpakaļ uz “Latvijas Pasts” galveno centru vai kur? Liekas dīvaini, ka paciņas piegāde karājas kaut kur gaisā.”

Neapmierinātību ar pasta pakalpojumiem diskusijā izrādīja arī NATĀLIJA PUTNIŅA: “Saskāros ar to, ka pastnieki pat nejaudā cilvēkiem pajautāt, kur adresāts atrodas, kad nevar atrast adresātu... Tādā veidā nesaņēmu divas svarīgas ierakstītas vēstules, kuru dēļ bija izvērtusies nepatīkama situācija.”

Savu viedokli diskusijā puda arī ARTŪRS GUĻINS: “Tāpēc “Latvijas Pasts” ir tur, kur ir – ar savu attieksmi un pakalpojumu kvalitāti. Paciņu tirgu pārņem “Omniva” u.c., bet diemžēl joprojām ir pakalpojumi, kas ir saņemami tikai pie “Latvijas Pasta”.”

Savukārt ĒRIKS LOČMELIS aicina vākt parakstus par Baltinavas pasta nodaļas atjaunošanu. Tam piekrit arī LĪGA SLIŠĀNE: “Baltinavā ir jāatjauno pasta nodaļa, un punkts!!! Es vairs netieku pie preses, kas man bija svarīga!”

Foto - no personīgā arhīva

Kāpēc pašvaldība necinijās?

Komentējot A.Slišānes rakstīto, savu neapmierinātību ar “Latvijas Pasta” sniegtajiem pakalpojumiem izrādīja arī baltinaviete SILVIJA BUKLOVSKA: “Šodien bija jāsaņem pensija tēvam. Pastniece atbrauca un ar asarām acīs taisnojās, ka pensijas šodien nebūs, jo naudas nepietika. Un tādi vēl 15 pensionāri. Palika ar gariem deguniem. Kas un ko ir nepareizi aprēķinājis? VSAA izmaksā, pensionārs nesaņem laikā,” viņa rakstīja vietnē “Facebook”.

Sazinoties ar S.Buklovsku, viņa apstiprināja, ka tiešām tēva – kopjama invalīda – pensija šomēnes aizkavējusies: “Veselība viņam tāda pati, kāda bija. Mums ļoti bija vajadzīga nauda. Atbrauca pastniece

un gandrīz raudādama atvainojās, ka naudu neatveda. Teica, ka bija paredzēts vest pensiju vēl 15 pensionāriem, bet to neatveda, jo Balvu pasta nodaļā kaut kas bija salaists grīstē ar aprēķinu.” S.Buklovska ir nepamierināta arī ar citiem “Latvijas Pasta” Balvu nodaļas darba aspektiem: “Vakar ar brāli bijām Balvos, jo, braucot pie tēva uz Gulbenes slimnīcu, gribējām nopirkt un aizvest viņam “Vaduguni”, kurā ir raksts par tēvu. Brālis Balvu pasta nodaļā 20 minūtes stāvēja rindā, lai vienkārši nopirktu “Vaduguni”, jo tur apkalpoja tikai viena darbiniece. To avīzi tā arī nedabūjām, jo vairs nebija laika stāvēt rindā. Tas nav normāli. Ir briesmīgi, ka man jāzvana nabaga pastniekam, lai atved aploksni un marku, ja gribu uzrakstīt vēstuli. Par katru sīkumu man jāzvana pastniekam.” Baltinaviete uzskata, ka pastnieku darba apjoms ir nenormāls: “Viņi ierauti tādā ellē, ka nespēju to aptvert. Piemēram, rīt gribu “Vaduguns” numuru. Man jāzvana pastniecei, lai atved man avīzi. Labi, ka dzīvoju Baltinavas centrā, bet, ja

dzīvotu attālākā vietā, viņai vienas avīzes vai vienas markas dēļ jābrauc nezin cik kilometri. Vai tas ir normāli? Tos izdevumus sedz “Latvijas Pasts”. Vai tiešām tas ir izdevīgi? Tam nav nekāda loģiska pamatojuma.”Turklāt S.Buklovska pauž izbrīnu, kāpēc Balvu novada pašvaldība savulaik necinijās par pasta nodaļas saglabāšanu Baltinavā: “Kad Baltinavā bija pasta nodaļa, cilvēki tur parasti stāvēja rindā, jo pakalpojums bija ļoti pieprasīts. Kāpēc to likvidēja? Kāpēc pašvaldība necinijās? Zinu, ka vietēji cilvēki vāca parakstus. Bet viss palika bez atbildes.”

Tukšs un kluss. Bijušās Baltinavas pasta nodaļas telpas pagastmājā stāv tukšas. S.Tabore uzskata, ka “Latvijas Pasta” pakomāta uzstādīšana situāciju daudz nemainītu, jo pagastā jau ir “DPD” pakomāts. “DPD” un arī “Omniva” pakomāti uzstādīti arī tuvējā Kārsavā. “Ja nu vienīgi “Latvijas Pasta” pakomāts sniedz vēl arī kādus citus pakalpojumus. Tik smalki nezinu,” piebilst S.Tabore.

Sola uzstādīt savu pakomātu

“Latvijas Pasts” sniedza šādu atbildi: “Paldies, ka izmantojat mūsu pakalpojumus – Jūsu pieredze ir būtiska to kvalitātes uzlabošanā. Esam novērojuši radušās nepilnības sūtījumu apstrādes procesā, un tagad sūtījumu plūsma ir korekta. Tas nozīmē, ka Baltinavas iedzīvotāji sev adresētos sūtījumus saņem savlaicīgi. Papildu tam esam sākuši izvērtēt iespēju Baltinavā uzstādīt iekštelpu pakomātu. Izskatot visus tehniskos priekšnosacījumus, būs zināms, vai šāds risinājums sūtījumu saņemšanas veidu dažādošanai Baltinavā ir iespējams. Atvainojamies par radītajām neērtībām! Ja turpmāk rodas kādi papildus jautājumi par mūsu pakalpojumiem, aicinām sazināties ar mūsu klientu atbalsta komandu pa tālruni 27008001 vai e-pastā info@pasts.lv.”

Baltinavas apvienības vadītājas SARMĪTES TABORES komentārs:

“Pagaidām par “Latvijas Pasta” pakomāta uzstādīšanu mums nekas nav zināms. Taču problēma ar pasta pakalpojumiem Baltinavā pastāv. Saproto, ka pastam klientu ir maz, bet ir jāpiedāvā alternatīva, kas pakalpojuma kvalitāti nepasliktina. Vienā dienā cilvēki sūdzējās, ka pensionāri nesaņēma pensijas noteiktajā dienā. Pensionāriem nauda parasti ir sarēķināta līdz pensijas dienai, tādēļ vecāka gadagājuma cilvēki nervozē. Tas tiešām bija ļoti nepatīkams gadījums, kad viņiem pensiju nācās gaidīt vēl dienu vai divas. Domāju, ka problēmas ar “Latvijas Pastu” vajadzētu risināt novada domes līmenī. Kad mums bija Baltinavas novada dome, darījām visu, lai nodaļa paliek uz vietas Baltinavā. Mums izdevās to saglabāt gandrīz divus ar pusī gadus.

2023.gada beigās, kad slēdza Baltinavas pasta nodaļu, apkalpošanu uzņēmās Kārsavas pasta nodaļa. Tur strādāja arī darbinieces no Baltinavas. Tagad saprotu, ka šos pienākumus pārņēma Balvi. Šāda mētāšana nav pieņemama. Kārsava mums ir daudz tuvāk – 19 kilometru attālumā. Agrāk bija pensionāri, kuri savu pensiju izņēma pastā, un aizbraukāt uz Kārsavu viņiem katrā ziņā ir tuvāk nekā uz Balviem. Arī ar autobusu uz Kārsavu izbraukāt ir vieglāk un arī lētāk. Manuprāt, veicot reformas, būtu jāvadās pēc sakāmvārda: “Vispirms septiņas reizes nomēri un tikai tad griež.” Visas mūsu reformas – gan novadu reforma, gan izglītības reforma – aizgājušas galīgi grāvē – ir ļoti sasteigtas un nepārdomātas. Braucam kā pa grāvjiem un uz ceļa nekādi nevaram trāpīt.”

Novērojumi, domas, uzskati

Kultūras nepieciešamība ir latgaliešu saknēs ieaušta

Laiks skrien vēja spārnēm. Viss mainās tik ļoti strauji, ka reizēm šķiet – tas bija vien aizvakar, tomēr patiesībā kalendārā pāršķirta ne viena vien lapa vai pat kalendārs nomainīts pret jaunāku. Tomēr, neatkarīgi no laika un notikumiem, latvieši un latgalieši pratuši svinēt svētkus, gan radot tos citiem, gan tos baudot. Jā, mēs esam tauta, kurai kultūra bijusi svarīga visos laikos. Arī šobrīd, kā redzam, īpaši vecākā paaudze vēlas būt dzīves vidū. Viņi vēlas būt aktīvi, darbīgi, vēlas apmeklēt pasākumus. Mūspusē tos lielākoties nodrošina pašdarbnieki – dejotāji, dziedātāji, teātra mīļotāji. Bet tikpat aktīvi mūspuses cilvēki dodas uz citiem pasākumiem. Un brīžiem nav svarīgi – tie notiek savā pilsētā vai pagastā, vai blakus novadā. Svarīgākais – vai konkrētais pasākums uzrunā, vai piesaista mākslinieki, vai cenas ir pieejamas.

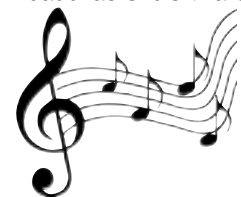
Kā noris kultūras dzīve citviet un ko izvēlas apmeklēt cilvēki, jautājām gan šobrīd novadā dzīvojošām jaunietēm, gan novadniecei, kura nu ir cita novada kultūras nama vadītāja, gan citiem Latgales puses ļaudīm, kuri nereti satiekas vienos un tajos pašos pasākumos.

INTA BICANĒ no Rēzeknes: – Maija nogalē apmeklēju baleta izrādi “Pie skaistās zilās Donavas” un varu teikt, ka tā bija lieliska! Tiešām lieliska! Patika gan mākslinieki, gan viņu sniegums! Štrauss jau vienmēr garantē emociju augstāko līmeni vislabākajā nozīmē, un ja vēl ir lielisks mākslinieku sniegums...! Izcili!!! Žēl, ka izrāde bija īsa – vien stundu, jo cerēju to izbaudīt ilgāku laika sprīdi. Apmeklēt cenšos visus sev interesējošus pasākumus gan “Gorā”, gan arī Rēzeknes teātri “Joriks”, kur darbojas laba aktieru trupa. Iesaku visiem!

Eiropas baleta solisti. Johana Štrausa baletu “Pie skaistās zilās Donavas”, kas maija nogalē notika Latgales vēstniecībā “Gors” Rēzeknē, devās skatīties cilvēki no dažādiem Latvijas novadiem. Šī bija vienreizēja iespēja gan Balvu novada, gan citu Latgales novadu iedzīvotājiem vērot augstākās klases baletu, kas bija viegls, dzirkstošs un dzīvības pilns. Tajā piedalījās Latvijas Nacionālā baleta, Parīzes operas, La Scala, Londonas Karaliskā baleta, Čehijas Nacionālā baleta, Barselonas baleta un citu pasauleslaveni teātru baleta solisti un mākslinieki. Tieši šī baleta – J.Štrausa “Pie skaistās zilās Donavas” – pirmizrāde notika 1924.gada 17.maijā La Cigale teātrī Parīzē. Sižeta darbība arī tagad skatītājus “Gorā” zālē aizveda uz rosīgu Vīnes kafejnīcu operetes uzplaukuma laikā, kur tās varoņi baudīja dzīvi, izrādot uzmanību dāmām, izklaidējoties valša skaņās un ļaujoties dejas burvībai tieši pie visatpazīstamākās Štrausa melodijas “Pie skaistās zilās Donavas”. Darbība norisinājās tik rotaļīgi un viegli, ka šķita, – ne ar vienu nevar notikt nekas sliktāks par kabatzādību. Zaglis, protams, tika notverts, tomēr smieklūn jautrības virpulī notika kas negaidīts – daudzas sirdis tika salauztas. Izrādes noslēgums gan bija gaišs un pozitīvs.

LAURA ZUJĀNE, Kubulu Kultūras

nama vadītāja: – Šajā amatā esmu jau vairāk nekā trīs gadus un jāteic, – esmu gandarīta, ka izdevās atrast tos īpašos knifiņus, kā piesaistīt auditoriju Kubulos rīkotajiem pasākumiem. Kādi tie ir, neatklāšu, bet mūsu kultūras nama apmeklētāji ir vislabākie – viņi atgriežas pie mums atkal un atkal, dažs pat nevienu pasākumu nav izlaidis. Jā, pie mums notiek pasākumi visiem vecumiem un dažādām interesēm – gan ģimenēm ar bērniem, gan koncerti, gan sportiskie, gan izklaidējošie, piemēram, pagalma svētki, gan erudīcijas pasākumi, gan tradicionālie jeb gadskārtu svētki, gan nemateriālā mantojuma pasākumi, kas veltīti tradīciju saglabāšanai, un citi. Ļoti iecienīti ir ēdināšanas pasākumi, piemēram, “Rudens garša” un “Ziemas garša”, kas notiek attiecīgajos gadalaikos. Tie unikāli ar to, ka mēs piesaistām kādu ēdināšanas uzņēmumu vai arī vietējie pašdarbnieku kolektīvi paši gatavo ēdienus, bet apmeklētājiem ieejas maksā viss jau ir iekļauts – gan pasākuma programma, gan ēdieni. Līdz ar to šie pasākumi ir ļoti iecienīti, arī ēdieni vienmēr tiek apēsti līdz pēdējai kriptaiņai.

Mūsu auditorija ir vidējā un vecākā gadagājuma cilvēki, kā arī ģimenes ar bērniem. Un tie nebūt nav tikai vietējie cilvēki, – uz Kubulu Kultūras namu brauc no Valmieras, Rīgas, Rēzeknes, Ludzas, protams, arī no Balviem u.c. Jāatzīst, ka visvairāk iemīļoti Kubulos ir dažādi koncerti ar populāru viesmākslinieku piedalīšanos. Tad gan lielā zālē ar 320 skatītāju vietām vienmēr ir pilna. Un svarīgi, manuprāt, tas, ka mēs cenšamies atbalstīt ikvienu cilvēku, kurš vēlas šeit apmeklēt mūsu rīkotos pasākumus, jo piedāvājam ne tikai pilnas cenas ieejas maksas biļetes, bet arī krietni lētākas un nereti arī brīvbiļetes. Svarīgākais – lai cilvēki iziet sabiedrībā, lai bagātina savu redzesloku un iegūst pozitīvas emocijas. Tikai jūtoties pozitīvi un piepildot savu dzīvi, varam dzīvot pilnvērtīgi. Arī pati, ja gadās tāda nedēļas nogale, kad nav jābūt darbā vai pašai jāvada kāda privāta jubileja, kāzas vai korporatīvs pasākums, labprāt dodos gūt pieredzi citviet, piemēram, uz Rēzekni, Alūksni, Stāmerienu, Gulbeni u.c. Protams, lai mani kāds blakus novada pasākums ieinteresētu, tam jābūt ar īpašu *odziņu*. Tieši tāpēc ļoti novērtēju un saku lielu paldies ikvienam cilvēkam, kurš brauc pie mums, – Kubulos ikviens ir mīļi gaidīts!

LĪGA PANGA no Balviem (foto

– no kreisās): – Man joprojām ir ļoti siltas atmiņas par Mesas koncertu Rēzeknē, kur biju kopā ar Saniju. Tas bija tiešām neaizmirstams vakars! Dziesmas skanēja lieliski. Sajutu tādu pozitīvu vibrāciju un kopības sajūtu, kas paliks atmiņā vēl ilgi. Tas bija viens no tiem koncertiem, kas liek aizmirst par visu un vienkārši ļauties mūzikai un emocijām. Runājot kopumā par kultūras pasākumiem, man tos ļoti patīk apmeklēt, bet ir daži, kas uzrunā vairāk par citiem. Patīk balets, nesen biju uz J.Štrausa baletu “Pie skaistās zilās Donavas” Rēzeknes “Gorā”. Vēl man patīk doties uz teātra izrādēm. Labprāt skatos gan dramatiskas, gan komiskas izrādes, galvenais, lai tām ir dziļāka jēga, kas liek aizdomāties. Viena no atmiņā visspilgtāk palikušajām teātra izrādēm, ko skatījos Balvu Kultūras un atpūtas centrā, ir “Kalendārs mani sauc”, kas mani izsauca daudz emociju un pārdomu. Vēlētos kādreiz arī izlasīt Andra Kalnozola romānu, pēc kura ir veidota šī izrāde.

SANIJA SKALOVA no Balviem (foto – no labās): – Ne pārāk sen kopā ar draudzeni Līgu biju Rēzeknē uz “Mesas” koncertu. Pēc tā jutos ļoti saviļņota. Katrs mūziķa dziedātais vārds, katra rinda dziesmā šķita tik izdzīvota un patiesa! Koncerta laikā zālē valdīja īpaša atmosfēra. Brīžiem bija jūtams klusums, kad visi ieklausījās Mesas dziļdomīgajās dziesmās, ļaujoties pārdomām. Citkārt telpu piepildīja nevaldāma enerģija un līdzī dziedāšana, kas saviļņoja ikvienu klātesošo. Šis koncerts nebija tikai mūzikas baudīšana – tā bija kopīga pieredze, kurā katrs varēja atrast daļu no sevis un savām sajūtām. Tas patiesi bija vakars, kas paliks atmiņā vēl ilgi!

Novērojumi, domas, uzskati

INTA BEIKULE no Kārsavas: – Es dzīvoju ļoti skaistā pilsētiņā. Tā kā strādāju skolā, tad bieži ar bērniem apmeklējam dažādas izstādes, kur iepazīstam dažādus mākslas darbus. Pašai vairāk patīk muzikāli vakari. Ļoti patīk aizbraukt uz kādu teātra izrādi Daugavpili vai kādu koncertu. Pie mums arī notiek koncerti, cenas ir samērīgas. Tā kā man Grāveru pagastā ir deju grupa, tad bieži mums pašiem ir jābrauc uzstāties. Laikam visvairāk man patīk apmeklēt pasākumus laukos, jo ballītēs var izdejoties. Tur cilvēki labprāt apmeklē pasākumus, jo tad redzam dažādu pašdarbnieku uzstāšanos. Dažreiz, protams, ir tā, ka cilvēki ir pasīvāki. Domāju, ka, uz vietas apmeklējot pasākumus, cenas ir pieejamas. Pagastos tos var apmeklēt pat bez maksas. Protams, braucot uz kādu lielāku pilsētu, uz kādu operu vai koncertu, biļetes ir dārgākas. Kāpēc ir jāapmeklē pasākumi? Lai atpūstos no ikdienas steigas, lai izbaudītu mākslu.

SARMĪTE STEPIŅA no Rēzeknes

novada Dricāniem: – Strādāju Rēzeknes novada Dricānu kultūras namā – ceturto gadu esmu pasākumu organizatore, līdz tam Strūžānu kultūras namā vairākus gadus darbojos gan kā teātra vadītāja, gan kā kultūras nama vadītāja. Ikdienu dzīve kultūras namā ir mēģinājumi, izbraukuma koncerti un vēlreiz mēģinājumi. Pasākumus rīkojam dažādus – sākot ar tradicionālajām saulgriežu svinībām, beidzot ar autoralliju vai “Laivu mirdzēšanas” pasākumu. Pēckovida laikā apmeklētāju skaits, jāatzīst, ir krasi sarucis, toties pieaudzis kolektīvu dalībnieku skaits.

Tā kā esam tuvu Rēzeknes “Goram”, daudzi izvēlas apmeklēt tur rīkotos koncertus. Vietējai publikai īpaši mīli ir “Palādu” un Danskovītes kopdarbi, koncerti un vairāk – vietējo amatiermākslas kolektīvu sniegumi. Viennozīmīgi vislabāk un plašāk apmeklētais pasākums pie mums ir ielīgošana, kas ik gadu notiek 22.jūnijā. Šogad ballē spēlēs grupa “Gints un es”, kas sola jautru dejas soli un burvīgu kopā būšanu.

Par vecumposmiem runājot, kuri ir aktīvākie pasākumu apmeklētāji, grūti ko teikt. Mūsu kultūras namā darbojas senioru deju kolektīvs “Jumalo” un jauniešu deju kolektīvs “Jumalēni”, sieviešu koris “Taunadze”, folkloras ansamblis “Bolta višņa”, sieviešu vokālais ansamblis “Almus”, divas teātra kopas, kā arī top vīru ansamblis. Visos šajos kolektīvos darbojas cilvēki vecumposmā no 4-gadnieka līdz pat senioriem 70+. Bet tas ir kolektīvos. Savukārt apmeklētāji ir gandrīz visu vecumu cilvēki, tomēr jāteic – ir *zuduši* 35-40-gadnieki. Pagastā tie, protams, ir, bet pasākumus neapmeklē, un tur nu es esmu bezspējīga. Cilvēkiem ļoti patīk netradicionālie pasākumi – saullēkta vai saulrieta koncerti, purva vai kādas vēsturiskas ēkas atdzīvināšana ar netradicionālo mūziku!

Kultūras nepieciešamība ir latgaliešu saknēs ieausta. Man pašai ir nedaudz nestandarta ģimene: mēs ar vīru dziedam jauktajā kori “Ezerzeme”, dēls ir Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas sitaminstrumentu magistrantūras 1.kursa students, profesionālis savā jomā, meita – Latgales Mūzikas un mākslas vidusskolas trešā kursa topošā fotogrāfe. Kā varat nojaust, tad kultūra ir viens no mūsu ģimenes pamatu pamatiem. Reizēm šķiet, ka tās ir par daudz, bet, tiklīdz uztaisi *pauzīti*, kaut kā trūkst, kaut kādas sastāvdaļas pietrūkst. Ļoti gribētos, lai arī citiem šī sajūta būtu iesakņojusies tikpat dziļi gan ikdienā, gan darbā, bet galvenais – sirdī! Tas dara cilvēkus ne vien bagātākus dvēselē, bet arī gaišākus dzīvē.

strāvojums. Tās ir nepieciešamas lietas mūsu komunikācijai un sadarbībai. Tā ir vieta un laiks, kur satiekas visi. Kultūras pasākumi dod sava veida pieredzi, zināšanas un izglīto. Tie, manuprāt, noteikti būtu jāapmeklē, kā arī jāaicina tie, kas ir kūtāri un lielāki mājās sēdētāji. Cilvēkiem nepieciešama kopā būšana, prieks, sarunas, dziesmas, dejas. Tas ir mūsu asinīs no senčiem. Uzskatu, ka kultūra ārstē visas sāpes. Cilvēki, nāciet un baudiet! Kultūra ir nepieciešama sirds siltumam katram individuāli un tajā pašā laikā – visiem kopā.

LĀSMA LANCMANE, Rankas

Kultūra nama vadītāja: – Nu jau aizrit mans septītais darba gads. Rankas Kultūras namā norisinās pasākumi visām paaudzēm – amatierkolektīvu koncerti, teātra izrādes, izstādes. Pasākumus cilvēki izvēlas atbilstoši savai gaumei, laika pieejamībai un interesēm. Man pašai patīk ikviens pasākums, kas norisinās namā, jo visu organizēju un plānoju, līdz ar to ir arī interese par gala rezultātu. Strādājot kultūrā, kur ir aktīva dzīve, lielākoties sanāk apmeklēt sava nama pasākumus. Bet, protams, cenšos neizlaist arī savu kolēģu radītos un veidotos pasākumus, kas ir gan kā to apmeklēšana, gan arī kā pieredzes gušana no citiem. Un tas ir svarīgi kultūras darbā – daudzveidība un spēja saglabāt esošo kultūru, kā arī turpināt piedāvāt jaunumus, lai cilvēkiem laukos būtu plašākas iespējas izbaudīt kultūru. Ļoti apmeklēti ir ģimeņu pasākumi un tie, kas apvieno paaudzes. Atnākot kopā, tur, kur skraida mazi bērni un blakus ir seniori ar savu dzīves pieredzi, rodas cits enerģijas

JŪLIJA SPRUKTE no Rēzeknes novada

Stoļerovas: – 20.maijā Daugavpils kultūras pili apmeklēju lielisku koncertu – “A Night of Ludovico Einaudi –Tynda Music Orchestra”. Ludovico Einaudi ir viens no maniem mūsdienu iemīļotākajiem komponistiem, neoklasiskās mūzikas celmlauzis un neaizmirstamā skaņu celiņa filmai “1+1” (“The Intouchables”) autors. Viņa mūzika aizkustināja manu dvēseli, izraisīja dziļas emocijas, šī mūzika vieno klausītājus visā pasaulē. Mani hipnotizēja komponista melodijas skaistums, un tas ir atstājis neizdzēšamu iespaidu uz mūsdienu klasisko mūziku. Šis koncerts kļuva par izcilu muzikālo notikumu manā dzīvē, kas ilgi paliks atmiņā.

Savukārt 27.maijā Rēzeknē, “Gorā”, apmeklēju baleta izrādi “Pie skaistās zilās Donavas”. To var raksturot trīs vārdos – krāšņi, asprātīgi, gaumīgi! Jauniestudējums “Pie skaistās zilās Donavas” ir interesants, aizraujošs, skaists un dziļstošs baleta stāsts. Dejojotāji ir uztrenējuši dažādas kustību kombinācijas, lēciena augstumus, precizitāti, virtuozitāti, un publika ir sajūsmā par trikiem. Piemēram, šajā baletā galvenajam mīlētāju pārim ir ar lentām sarežģīti veicams pinums, par ko skatītāji zālē tīksmi arī aplaudēja. Lieliski savos uzdevumos bija arī vairāki vadošie solisti, un tikpat aizrautīgas grupu dejas. Tās bija fantastiskas emocijas! Izsmalcināti tērpi un krāšņās dekorācijas apbūra skatītājus. Paldies par burvīgo vakaru, krāšņajiem tērpiem, vieglo deju un fascinējošo mūziku!

Kultūras fakti

Folkloras tradīcijas. Latvija ir pazīstama ar savām bagātajām folkloras tradīcijām, tai skaitā senajām tautasdziesmām – dainām, kuras UNESCO ir atzinusi par cilvēces mutvārdu un nemateriālā mantojuma meistarību.

Jāņi. Latvijas Jāņu svētki ir tradicionāli vasaras saulgriežu svētki ar uguns kuriem, dziedāšanu, dancošanu un ārstniecības augu vākšanu, kam tiek piedēvēts īpašs spēks.

Ēdiens. Latviešu virtuvē ir sārtīgi ēdieni, piemēram, pelēkie zirņi ar speķi, kartupeļu pankūkas, rupjmaize un tradicionālie deserti, piemēram, rupjmaizes zupa un dzērveņu ķīselis, kas demonstrē valsts lauksaimniecības mantojumu.

Kokgriešana. Latvijā ir spēcīgas amatniecības tradīcijas,

kur amatnieki veido sarežģītus kokgriezumus, austus tekstilizstrādājumus, keramikas izstrādājumus un dzintara rotaslietas, demonstrējot valsts māksliniecisko talantu un kultūras mantojumu.

Saulgrieži. Ziemas saulgriežu Latvijas iedzīvotāji atzīmē ar Līgo svētkiem, kuros ir uguns kuri, vainagu pīšana, tradicionālās dziesmas un īpašie ēdieni, piemēram, ķimeņu siers un alus, kas simbolizē saules atdzimšanu.

Daba. Latvijas iedzīvotājiem ir cieša saikne ar dabu, jo vairāk nekā pusi valsts klāj meži, un viņi ļoti novērtē aktivitātes brīvā dabā, piemēram, pārgājienu, sēņošanu un ogu meklēšanu.

Valoda. Latviešu valoda, viena no vecākajām saglabājušajām indoeiropiešu valodām, ir nacionālā lepnuma un identitātes avots.

To ar izglītības un kultūras iniciatīvu palīdzību cenšas saglabāt un popularizēt.

Tērps. Latviešu tradicionālajam tērpiem, ko dēvē par tautas tērpi jeb tautastērpi, ir nozīmīga loma kultūras pasākumos un svētkos, atspoguļojot reģionālās variācijas un vēsturiskās ietekmes.

Tautas dejas. Latvijai ir bagāta tradicionālo tautas deju vēsture ar sarežģītu horeogrāfiju, krāsainiem tērpiem un dzīvīgu mūziku, kas atspoguļo valsts kultūras daudzveidību un reģionālās tradīcijas.

Dziesmu svētki. Vispārējie latviešu Dziesmu un deju svētki, kas notiek reizi piecos gados, pulcē tūkstošiem dziedātāju, dejojāju un mūziķu, lai ar tradicionālo dziesmu un deju priekšnesumiem cildinātu Latvijas kultūras mantojumu.

Sagatavoja Skaidrīte Gugāne, foto – no personīgā arhīva

Svarcelšana

No kaimiņzemes pārved zelta medaļu

Ar kausu, diplomu un balvām. No 13. līdz 15.jūnijam Igaunijā notika “XXII Albu Cup 2025” svarcelšanā. Sacensībās, kas notika sešās vecuma grupās (“U-11”, “U-13”, “U-15”, “U-17”, “U-20” un pieaugušie) piedalījās arī Balvu Sporta skolas jaunie svarcēlāji. LORETA CIUKORE vecuma grupā “U-13” meitenēm izcīnīja 1.vietu, parādot rezultātu 127 kilogrami (raušana – 55 kilogrami, grūšana – 72 kilogrami). Savukārt ANTONS BUŠS ierindojās 5.vietā vecuma grupā “U-13”, RENATS BISTROVS – 9.vietā vecuma grupā “U-15”, bet MAKSIMS BISTROVS – 7.vietā pieaugušo konkurencē. Komandu vērtējumā Balvu Sporta skolas svarcēlāji 16 vienību konkurencē izcīnīja 5.vietu (vērtēja katras grupas trīs labākos rezultātus). Attēlā (kreisajā pusē) – Loreta Ciukore.

Foto - no personīgā arhīva

“Dali Dali 3.līga”!

Futbols

Balvenieši turpina uzvaru sēriju

Pagājušajā sestdienā notika kārtējā Latvijas Futbola federācijas organizētā “Dali Dali 3.līgas” Austrumu zonas spēle, kurā spēkiem mērojās komandas “Balvi” futbolisti pret “Preiļu BJSS”.

Ari šoreiz balvenieši mājās spēli aizvadīja Rugājos, jo Balvu pilsētas stadiona dabīgā zālāja seguma kvalitāte pēc tā rekonstrukcijas nav atbilstoša, lai tajā varētu aizvadīt futbola maču. Joprojām neatrisinātais jautājums ar stadiona laukumu, protams, ir bēdu ieleja, bet pats mačs izvērtās par līdzvērtīgu spēkošanos visā tā garumā, tikai dažkārt komandām tiekot pie kāda patiešām bīstama spēles momenta. Turklāt cīņas beigās “Balvu” komandas futbolists kārtīgi netrāpīja pa bumbu, tādējādi palaižot garām izdevību būt rezultatīvam praktiski tukšos vārtos. Šķita, ka spēle noslēgsies ar neizšķirtu rezultātu 0:0, bet tā nedomāja turnīra rezultatīvākais spēlētājs Rinalds Baikovs (10 precīzi raidījumi pretinieku sargātajos vārtos), kurš pēc lieliskas Ģirta Vaska piespēles 90.minūtē guva vienīgos vārtus visā spēlē un sarūgtināja Preiļu spēlētājus, kuriem mājup bija jādodas nokārtām galvām.

Šī uzvara “Balvu” futbolistiem joprojām ļauj saglabāt 1.vietu Austrumu zonā, jo piecās spēlēs izcīnītas trīs uzvaras, divas reizes spēlēts neizšķirts un kopumā iegūti 11 punkti. Savukārt tuvākie sekotāji ir FK “Krāslava/Daugavpils-2” ar desmit punktiem, kuri to iespējuši nevis piecās, bet četrās spēlēs. Tikmēr 3.vietā atrodas FK “Kalupe” futbolisti, kuriem četrās spēlēs iegūti septiņi punkti.

Nākamo spēli balvenieši aizvadīs akurāt vasaras saulgriežos – 21.jūnijā, kad Rugājos tiksies ar FC “Madona/BJSS” futbolistiem.

Austrumu zonas tabula

		S	U	N	Z	GV	ZV	VA	
1	 BALVI	5	3	2	0	25	6	+19	11
2	 FK KRĀSLAVA / DAUGAVPILS-2	4	3	1	0	13	5	+8	10
3	 FK KALUPE	4	2	1	1	15	6	+9	7
4	 RĒZEKNES NSS / FK SAULES PUIĶAS	4	2	1	1	12	6	+6	7
5	 AUGŠDAUGAVAS NSS - 2	4	2	1	1	11	7	+4	7
6	 GULBENES BJSS	4	2	1	1	8	11	-3	7
7	 PREIĻU BJSS	4	1	1	2	8	8	0	4
8	 FC MADONA / BJSS	5	1	1	3	8	12	-4	4
9	 SĒLIJAS SS / JĒKABPILS	4	0	1	3	4	28	-24	1
10	 MADONA FK / VARAKĻĀNI	4	0	0	4	6	16	-10	0

Masļenku traģēdijas gadadiena

Neaizmirsīsim arī šodien...

Aizvadītajā svētdienā apritēja 85 gadi, kopš Latvija un mūsu valsts robežsardze piedzīvoja vienu no drūmākajām savas vēstures notikumu lappusēm – traģisko Masļenku robežincidentu, kad PSRS 1940.gada 25.jūnija rītausmā īstenoja provokatīvu uzbrukumu Latvijas robežsargu posteņiem.

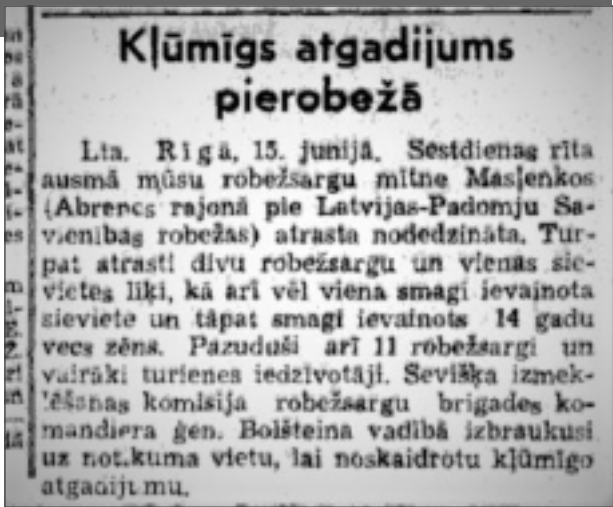
Minētās dienas pulksten 2.30 NKVD (PSRS Iekšlietu Tautas komisariāta) 25 kaujinieki nemanīti šķērsoja Latvijas un PSRS robežupi Ludzu pie 3.Abrenes robežsargu bataljona 2.sardzes un no visām pusēm aplenca sardzes ēku. Visticamāk, uzbrucēji plānoja sagūstīt sardzi, pārsteidzot to bez neviena šāviena, jo visapkārt tai tika izvietoti granātu saišķi, atstājot tikai šauru eju preti durvīm. Sardzes ēkā tobrīd atradās sardzes priekšnieka pienākumu izpildītājs Valdis Grīnvalds, robežsargs Kārlis Beizaks, sardzes priekšnieka Frīdriha Puriņa sieva Hermīne un viņas 14 gadus jaunais dēls Voldemārs. Tikmēr robežsargi Pēteris Cimoška un Jānis Macītis pildīja dienesta pienākumus savos posteņos – P.Cimoška atradās slēpnī netālu no sardzes ēkas, bet J.Macītis bija apgaitā. Viņš arī pirmais

atklāja uzbrucējus un, visticamāk, rīkojās saskaņā ar instrukciju un skaļi uzsauca robežpārkāpējiem. Tūlīt pēc tam kāds no uzbrucējiem izšāva kārtu no automātiskā ieroča, un J.Macītis tika smagi ievainots. Neskatoties uz to, viņš centās sasniegt sardzes ēku, tomēr netālu no tās uzkāpa vienai no uzbrucēju izliktajām rokasgranātām, kas eksplodēja un norāva viņam kreisās kājas pēdu. Pēc pirmajiem šāvieniem uzbrucēji saprata, ka ir atklāti, un mainīja taktiku, cenšoties nogalināt robežsargus un iznīcināt sardzi.

Vēl PSRS kaujinieku uzbrukums notika 3.Abrenes bataljona 1.rotas 3.sardzei Augšpils pagasta Šmaīļu sādžā, bet uzbrukums 3.Abrenes bataljona 1.rotas 7.sardzei Augšpils pagasta Žuguros tika izplānots, bet pēdējā brīdī atcelts. Kopumā PSRS uzbrukumos Latvijas valsts robežai tika nogalināti pieci cilvēki, bet visi augstāk minētie notikumi bija sākums mūsu dzimtenes okupācijai.

*Turpinājums 9.lpp.

Uzbrūk, nogalina, okupē

“Kļūmīgs atgadījums pierobežā”. Tā tolaik notikušo atspoguļoja laikraksts “Brīvā Zeme, kas bija politiska, sabiedriska un literāra dienas avīze latviešu valodā. Pēc 1934.gada 15.maija apvērsuma atbalstīja un slavināja Kārļa Ulmaņa autoritāro režīmu. Savukārt 1940.gada jūnijā pēc Latvijas okupācijas avīze nonāca komunistu kontrolē, bet 9.augustā iznāca tā pēdējais numurs. Jaunā vara uz esošās bāzes sāka izdot savu laikrakstu ar nosaukumu “Brīvais Zemnieks”.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 8.lpp.

Masļenku traģēdijas gadadiena

Lai godinātu Masļenku bojāgājušo robežsargu un viņu tuvinieku piemiņu, atcerētos mūsu valsts sargu drosmi un noliektu viņu priekšā galvas, arī šogad pie Masļenku traģēdijas atceres vietas Baltinavā notika piemiņas brīdis.

Svētvieta, kurp doties. Piemiņas zīme 1940.gada 15.jūnija notikumiem Masļenkos ir apliecinājums tēvzemes mīlestības nemirstībai, lai nākamajām paaudzēm šī piemiņas vieta kļūtu par vienu no svētvietām, kurp doties. Attēlā pa kreisi pie zīmes redzama goda sardze aizvadītās svētdienas atceres brīdī – Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargi DENISS ANTONOVŠ (no kreisās puses) un OSKARS STABLINIEKS. Savukārt labās puses attēlā no kreisās puses – Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargi EDĪTE DANIEKA, VLADIMIRS OĻPOVS, MĀRTIŅŠ KALNEJS, SANDRIS BULIGA un OĻEGS TRIBIS no Valsts robežsardzes koledžas.

Stāsimies pretī jebkuram izaicinājumam! Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes priekšnieka vietnieks (robežkontroles un imigrācijas jautājumos) pulkvežleitnants Sandris Buliga uzsvēra, ka brīvību ir viegli zaudēt, bet ļoti sarežģīti to atgūt. Tādēļ, lai virs galvām vienmēr būtu skaidras debesis, bet rītausmā neuzglūnētu naidīgie mākoņi no austrumu robežas. Savukārt Valsts robežsardzes koledžas direktora vietnieks (dienesta organizācijas jautājumos) pulkvedis Oļegs Tribis (attēlā) puda, ka apzināties vēstures notikumus un esam izdarījuši secinājumus, bet šodien Latvija un Baltijas valstis atrodas ģeopolitiskās situācijas krustgūnīs un pret sevi joprojām izjūt Krievijas Federācijas agresīvo attieksmi: “Tikmēr robežsargi ir pirmie, kuri stājas pretī jebkurām

grūtībām uz valsts robežas, aizsargājot ne tikai nacionālo drošību, bet arī Eiropas Savienības robežas. Valsts robežsardzes koledža ar Valsts robežsardzi turpina darbu pie tehniskā projekta izstrādes, lai pilnveidotu Masļenku piemiņas zīmes vietu un iedzīvotājiem uzlabotu pieejamību pie tās. Būsim apņēmības pilni turpināt attīstīt savas spējas un stāties pretī jebkuram izaicinājumam uz valsts robežas!” Jāpiebilst, ka atceres pasākumā piedalījās arī Zemessardzes, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts policijas, Balvu novada pašvaldības pārstāvji, kā arī citi klātesošie.

Atdotās dzīvības nebija bezjēdzīgas.

“Jums, robežsargi, debesis ir ļoti spēcīgi aizbildņi, kurus šodien pieminam. Esmu pārliecināts, ka to cilvēku nāve, kuri traģiskajā notikumā pirms 85 gadiem ļoti pēkšņi un vardarbīgi zaudēja dzīvību, nebija bezjēdzīga. Tā jau nes augļus, jo šodien dzīvojam brīvā valstī, un tā noteikti nesīs augļus arī turpmāk. Novēlu ikvienam Dieva svētību un lai piepildās mūsu valsts

himnas vārdi!” klātesošajiem sacīja Baltinavas Kunga Jēzus Kristus pasludināšanas Romas katoļu baznīcas draudzes prāvests FILIPS DAVIDOVIČS.

Nogalinātie robežsargi. Attēlos redzami Masļenkos nogalinātie robežsargi – Jānis Macītis, Pēteris Cimoška un Kārlis Beizaks. Dzīvību zaudēja arī divi civiliedzīvotāji – sardzes priekšnieka Frīdriha Puriņa sieva Hermīne un viņu pusaugu dēls, 14 gadus jaunais Voldemārs, kurš no gūtajiem ievainojumiem mira Rēzeknes slimnīcā. Vēl 37 cilvēki tika sagūstīti un aizvesti uz PSRS. Kritušie un ievainotie bija arī uzbrucēju pusē.

Pēc uzbrukuma. Masļenku robežsardzes ēka pēc PSRS okupantu uzbrukuma, kad no tās pāri palika tikai krāsmatas.

Lai Dievs svētī Latviju! “Diemžēl 85 gadus pēc Masļenku traģēdijas mūsu austrumu kaimiņš Krievija ir tikpat vardarbīga, agresīva un neprognozējama kā 1940.gadā. Paldies Dievam, šobrīd esam NATO un Eiropas Savienības dalībvalsts, bet mūsu valsts robeža ar katru gadu un mēnesi kļūst stiprāka un drošāka. Balvu novada domes vārdā saku vislielāko paldies visiem Latvijas robežsargiem, un vispirms tieši Viļakas pārvaldes robežsargiem par mūsu dzimtenes un zemes sargāšanu. Savukārt Baltinavas apvienības pārvaldei paldies par šīs piemiņas vietas uzturēšanu, bet Baltinavas muzejam – par vēsturiskās atmiņas saglabāšanu. Darīsim visu, lai šādas traģēdijas vairs neatkārtotos. Lai Dievs svētī Latviju!” mūsu dzimtenei un tās iedzīvotājiem vēlēja Baltinavas vidusskolas direktors un Balvu novada domes deputāts IMANTS SLIŠĀNS.

A.Ločmeļa teksts un foto

*Sākums 1.lpp.

Bīskaps Einārs Alpe secināja, ka baznīcas 110 gadu jubilejā nepiedalās neviens mācītājs: “Ir arhibīskaps, bīskaps un divi prāvesti. Eļot procesijā, pie sevis nodomāju, – cik fantastiski, ka arhibīskaps šodien ir ar mums. Viss jau būtu tāpat, ja viņš neatbrauktu. Būtu tie paši rotājumi, tās pašas meijas, tās pašas dziesmas. Ari visi pārējie mēs būtu... Tomēr tagad ir pilnības sajūta, tāpat kā Trisvienībā. 110 gadi ir par daudz. Ziniet, kam par daudz? Cilvēka mūžam, jo ļoti maz cilvēku pasaulē, kas sasnieguši 110 gadu vecumu. Bet 110 ir par maz. Ziniet, kam? Elektrības rozetēs vajag 220 voltus, tad tas, ko gribam pieslēgt, darbojas ar pilnu jaudu. Baznīcā ir līdzīgi, apzinoties, ka esam apžēloti grēcinieki. Dievnams un ticība, klātesamība mums dod pilno jaudu. Lai vienmēr šeit ir cilvēki.” Tāpat bīskaps atgādināja, ka ne reizi nav mainījis draudzi, piebilstot: “Balvu draudze ir vienīgā.”

Pateicas klātesošajiem. Balvu luterāņu draudzes priekšnieks Jānis Auziņš (foto – no labās) pateicās Dievam un savai komandai. “Katrs draudzes loceklis ir priekšnieks,” viņš uzsvēra.

Tuvākie kaimiņi. Prāvests Vilnis Sliņķis smaidot atklāja vairākus noslēpumus, kā izdevies atbraukt uz Balviem. Pirmkārt, viņu aizstāja mācītājs, otrkārt, neaizmirsis paņemt amata tērpu. Viņš atveda sveicienus Apes Svētās Mateja baznīcas draudzes vārdā.

Vietējā izpildvara. Balvu apvienības pārvaldes vadītājs Artūrs Luksts (foto – no labās) atzina, ka vērtības nav mainījušās: “Tā lai arī būtu šeit, šodien un vienmēr. Lai Dieva svētība mums palīdz!” Maruta Castrova (foto – no kreisās) piebilda, ka Balvu baznīcai ir 110 gadi, bet Balvu pilsēta savu simtgadi svinēs pēc trīs gadiem: “Gribētu novēlēt, lai mēs uz baznīcu nenāktu tikai tad, kad ir bēdas, sāpes un skumjas. Pati bieži tā esmu darījusi. Mums jānāk ar prieku, lai ar prieku nestu garīgo vēsti.”

Tālākie ciemiņi. Pusotru tūkstoti kilometru mēroja draudzes pārstāvji no Vācijas. IZRādās, Mihaēls (foto – no labās) Latviju ir apmeklējis 52 reizes. Tiesa, pēdējos 10 gados viņš atlika braucienu uz Balviem, jo rūpējās par slimo tēvu, kurš tagad noraugās no mākoņa maliņas. “Jūs esat mūsu sirdis, mēs – jūsējās,” pavēstīja ciemiņi.

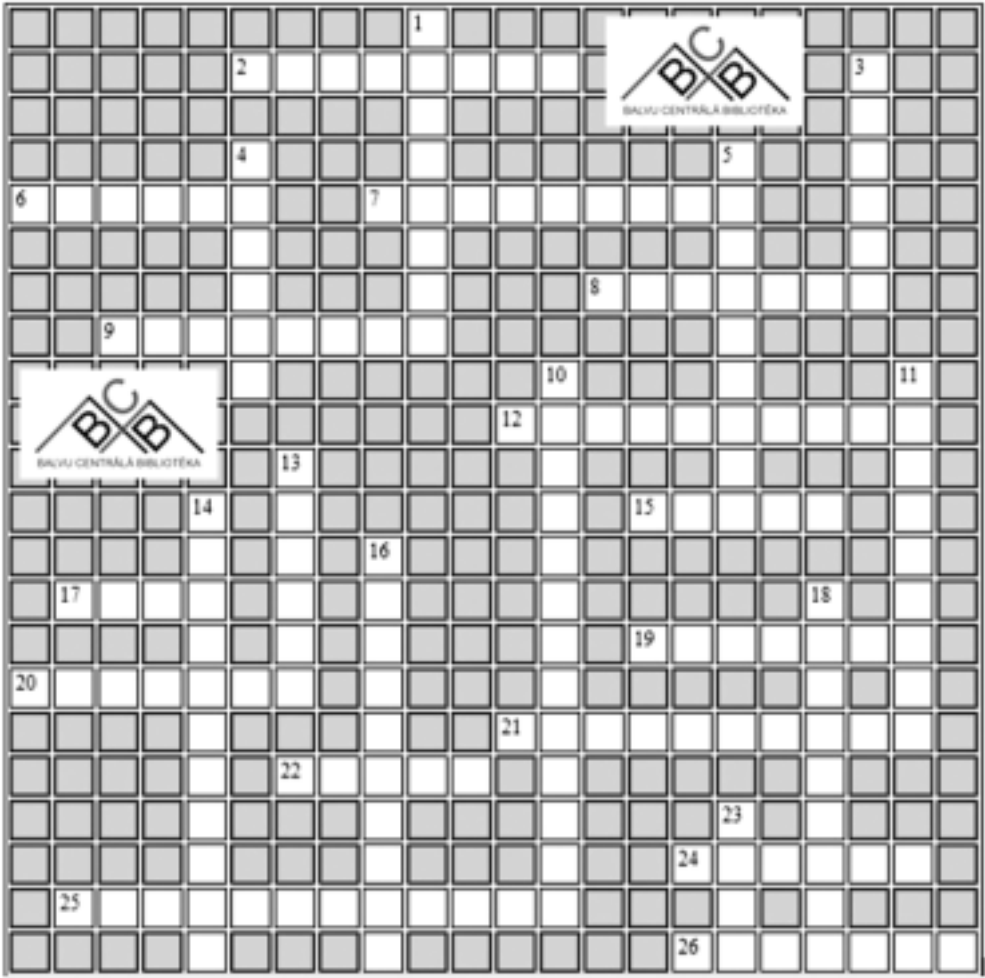
Vēsturisks mirklis. Sveicēju pulkā bija arī apkārtējo draudžu pārstāvji, kuri neskopojās ar labiem vārdiem.

Atpūta

Prātnieks

6. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: agnija@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Šajā tukšnesī izvietota 11 metrus augsta rokas skulptūra, kas simbolizē vientulību. 3. Uzvārds, kura nēsātāji Briēzuciema tautas namā 17.maijā satikās salidojumā. 4. Romiešu dievītes vārds, kurai par godu nosaukts jūnija mēnesis. 5. Vārda dienas gaviļniece jūnijā. 10. Pasaules lielākā ķirzaka. 11. Vislielākā dimanta nosaukums, kas tika atrasts 1905.gadā un svēra 621,35 gramus. 13. Pēc šī vācu muižnieka rīkojuma tika ierīkots Baltinavas muižas parks. 14. Svētki, kurus svin šī gada 8.jūnijā. 16. Vārda ‘fēns’ latviskojums. 18. Kādu darbinieku diena tiek svinēta katru gadu trešajā jūnijā svētdienā? 23. Jūnija mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās (uzvārds).

Horizontāli

2. Romāna “Visu vai neko” autore (uzvārds). 6. Līdz 1975.gadam šo valsti sauca par Elisa Salām. 7. Spilgti krāsaina varde, kuru dzimtā ir aptuveni 175 sugas. 8. Kāda uzvārda diena svinama 3.jūnijā? 9. Uzvārds kungam, kurš iegādājās Abrenes istabas. 12. Saulgrieži jeb ... 15. Kā vēl senie latvieši sauca jūnija mēnesi? 17. Vārda dienas gaviļnieks jūnijā. 19. Ezera nosaukums, kas atrodas Austrālijas dienvidrietumos un tā ūdens ir rozā krāsā. 20. Jonizējošā starojuma efektīvās un ekvivalentās dozas SI sistēmas mērvienība. 21. Lielākā zivs pasaulē. 22. Korporācijas nosaukums, kura 2007.gada 29.jūnijā izlaida savu pirmo viedtālruni iPhone. 24. Kalns, kas atrodas Ķīnā un sastāv no vairākām garenas formas smailēm. 25. Komandas nosaukums, kura autoorientēšanās sacensībās “Prieka tūre” izcīnīja 1.vietu. 26. Romāna “Šis nav randiņš” autore (uzvārds).

5. kārtas atbildes

Vertikāli

1. Talsi. 3. Austrālija. 5. Četras. 6. Bezvadriņis. 9. Igaunija. 10. Moricsala. 11. Lidums. 13. Uvis. 15. Darvina. 16. Garoza. 18. Bizņas. 19. Liarps. 20. Jete.

Horizontāli

2. Rīga. 4. Cīruliši. 7. Prieka tūre. 8. Disleksija. 12. Deviņas. 14. Kliedziens. 17. Šihuans. 21. Lavrinovičs. 22. Bagāža. 23. Jelgava. 24. Sējas. 25. Mātes.

Pareizās atbildes iesūtījuši: I.Svilāne, E.Barkāne, A.Mičule, J.Pošeika, Ā.Zeltkalne, Z.Pulča, I.Homko, M.Paidere, L.Mežale, Z/S “Riekstiņi ofisa meitenes”.

Balvu no apgāda “Zvaigzne ABC” saņem ELEONORA BARKĀNE no Balviem. Balvu var saņemt Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Der zināt

Tik mazs, bet bīstams: kas jāzina par kukaiņu kodumiem?

Nieze, tūska, sāpes vai pat anafilaktiskais šoks – reakcijas uz kukaiņu dzēlieniem vai kodumiem var būt ļoti dažādas. Nereti pats notikums paliek nepamanīts, taču ādas reakcija vai citas pazīmes liecina, ka organisms saskāries ar kairinātāju. Kā laikus atpazīt kukaini, kas radījis kodumu, un kā pareizi rīkoties, lai mazinātu riskus veselībai, skaidro kliniskā farmaceite KSENIJA LUKJANOVA.

Kā atpazīt izplatītākos kukaiņu kodumus?

Latvijā vasaras mēnešos sastopami dažādi kukaiņi, un tieši šajā laikā visbiežāk nākas saskarties ar to kodumiem. Ir svarīgi laikus atpazīt, kura kukaiņa kodums ir redzams uz ķermeņa, jo tas ļauj izvēlēties piemērotāko veidu, kā mazināt nepatīkamos simptomus un saprast, kad nepieciešama medicīniskā palīdzība.

Dunduri – sastopami siltās un mitrās vietās – pie ūdens-tīlpēm, laukos, pļavās un mežos. Tie, tāpat kā odi, visbiežāk uzbrūk atklātām ķermeņa vietām. Dundura kodums ir diezgan sāpīgs un viegli pamanāms. Tā vietā parasti veidojas liels, ciets un apsārtis pietūkums. To var atpazīt arī pēc spēcīgām un dedzinošām sāpēm koduma brīdī.

Mazās mušiņas (knišķji) – visbiežāk sastopamas mitrās vietās – pie upēm, ezeriem, purviem un mežmalās. Atšķirībā no citiem kukaiņiem, tie uzbrūk grupās. Knišķļu kodumi ir mazas, sarkanas pūtītes tuvu cita citai. Koduma vieta var būt apsārtusi, nedaudz pietūkusi, un tai ir raksturīga nieze un parasti nevar redzēt koduma vietu pūtītes centrā.

Odi visbiežāk kož vietās, kur āda nav aizsegta ar apģērbu, piemēram, potītes, kājas, rokas, kakls un seja. Īpaši aktīvi tie ir vakarā un naktī mitrās, mežainās vai zālāju teritorijās. Odu kodums parasti izpaužas kā neliels, sārts vai sarkanīgs izsitums. Reizēm var būt redzams neliels punkts pašā vidū – koduma vieta. Parasti šis kodums izpaužas ar lokālu apsārtumu un pietūkumu, kā arī ar izteiktu niezi.

Bites, lapsenes, sirseņa, kameses kodumus nedrīkst ignorēt

Šo kukaiņu dzēlieņi var būt bīstami, jo to inde satur spēcīgas vielas, kas var izraisīt smagas alerģiskas vai pat dzīvībai bīstamas sistēmiskas reakcijas – it īpaši cilvēkiem ar alerģiju pret šo kukaiņu indi. Katra no šīm sugām uzvedas nedaudz atšķirīgi. Piemēram, lapsenes un sirseņi ir agresīvāki un var dzelt vairākas reizes. Sirseņu dzēliens ir īpaši bīstams un var izraisīt spēcīgu alerģisku reakciju tāpat arī kamene, bet tā nav tik agresīva. Bites parasti dzeļ tikai vienu reizi, atstājot dzeloni, kas uzreiz ir jāizņem. Normāla reakcija uz šo kukaiņu dzēlienu ir neliels apsārtums, nieze, pietūkums, sāpīgums dzēliena vietā, bet vidējas reakcijas gadījumā raksturīgs pietūkums.

Pirmā palīdzība kukaiņu kodumu gadījumā

Neatkarīgi no tā, kurš kukainis ir iekodis, svarīgi savlaikus un pareizi reaģēt, lai mazinātu diskomfortu un novērstu iespējamās komplikācijas. Farmaceite iesaka rīkoties šādi:

✓ **Notīriet koduma vietu** ar tīru ūdeni un ziepēm. Tas ir būtisks pirmais solis, lai samazinātu infekcijas risku un mehāniski noņemtu iespējamus netīrumus. Ja nav pieejams tekošs ūdens, tad var izmantot ceļmallapas vai pienenes lapu, kuru saspaida starp pirkstiem, līdz izdalās sula, un uzklāj tieši uz koduma vietas. Tas nomierinās niezi un mazinās iekaisumu, jo tām, īpaši ceļmallapai, ir antibakteriāla iedarbība.

✓ **Atvēsiniet koduma vietu** ar aukstuma kompresi (piemēram, ledus iepakojumu, ietītu dvieļi). Aukstums palīdz mazināt pietūkumu, sāpes un iekaisuma reakciju.

✓ **Lietojiet lokālus līdzekļus**, piemēram, gēlus vai krēmus ar antihistamīnu (piemēram, *dimetindēnu*) vai ar atvēsinošām sastāvdaļām, piemēram, mentolu. Tie palīdz mazināt niezi, apsārtumu un iekaisumu. **Izvairieties koduma vietu kasīt**, jo tas var radīt papildu bojājumus un veicināt infekcijas risku.

✓ Ja pēc koduma rodas plašāks pietūkums vai pastiprināta jutība, vispirms jākonsultējas ar ārstu vai farmaceitu, lai izvēlētos piemērotāko **iekšķīgi lietojamo antihistamīna preparātu**, piemēram, loratadīnu vai cetirizīnu, kas palīdz

mazināt alerģisko reakciju organismā.

Kodumi, kas var izrādīties dzīvībai bīstami!

Farmaceite Ksenija Lukjanova brīdina, ka īpaši bīstami ir dzēlieņi kakla, galvas vai mutes dobumā, piemēram, mēlē, jo pietūkums šajās vietās var apgrūtināt elpošanu un izraisīt dzīvībai bīstamu stāvokli. Sistēmiskas (alerģiskas) reakcijas simptomi var būt nātrene pa visu ķermeni, lūpu, mēles tūska, sēkšana, apgrūtināta elpošana, reibonis, samaņas zudums. Šādos gadījumos nekavējoties jāsaazinās ar neatliekamo medicīnisko palīdzību, jo šie simptomi var liecināt par to, ka notiek anafilaktiskais šoks.

Farmaceites ieteikumi: kā pasargāt sevi no kukaiņu kodumiem

✓ **Izmantojiet repelentus** – tie aptiekās pieejami aerosola, spreja vai losjona formā. Izvēloties piemērotāko līdzekli, ieteicams konsultēties ar farmaceitu, jo katram produktam ir atšķirīgs sastāvs un piemērotība dažādām vecuma grupām un kukaiņu sugām. Viena no efektīvākajām aktivajām vielām ir DEET (sintētiska aktīvā viela, ko lieto repelentos), kas nodrošina aizsardzību pret plašu kukaiņu spektru. Tomēr jāņem vērā, ka bērniem paredzētajos produktos DEET koncentrācija ir zemāka, tāpēc ir svarīgi izvērtēt līdzekļa piemērotību. Dabīgie repelenti bieži satur ēteriskās eļļas, piemēram, citronzāles, lavandas, eikalipta, nīma vai ģerānijas, kuru spēcīgā smarža efektīvi atbaida kukaiņus.

✓ **Mitrās salvetes** kukaiņu atbaidīšanai ir praktisks risinājums, īpaši atrodoties dabā. Tās satur dabīgas ēteriskās eļļas, kas palīdz atbaidīt kukaiņus ar savu aromātu. Vienlaikus salvetes var sniegt atsvaidzinošu efektu un palīdzēt nomierināt ādu pēc koduma. Ar salveti var noslaucīt rokas, kājas, seju un citas atklātas ķermeņa vietas, kurās kukaiņi visbiežāk iedzeļ.

✓ **Aproces pret kukaiņu kodumiem** ir viens no ērtākajiem risinājumiem gan pieaugušajiem, gan bērniem. Tās ir ūdensizturīgas un paredzētas valkāšanai ap plaukstu locītavu vai potīti. Aproču darbība ir ilgstoša – tās pakāpeniski izdala dabīgu ēterisko eļļu aromātus, veidojot aizsargbarjeru, kas atbaida kukaiņus.

✓ **Izvairieties no izteikti smaržīgiem kosmētikas līdzekļiem**. Produkti ar saldo aromātu, piemēram, vaniļas, ziedu vai saldu augļu smaržu, var piesaistīt kukaiņus, īpaši bites un lapsenes.

✓ **Neatstājiet saldus dzērienus brīvā dabā bez uzraudzības**. Atvērti saldie dzērieni piesaista kukaiņus, tāpēc tos vēlams turēt noslēgtos traukos vai nekavējoties jāaizver pēc lietošanas.

Lai vasaras atpūta būtu patīkama un droša, svarīgi ir tai laikus sagatavoties un zināt, kā rīkoties neparedzētās situācijās. K.Lukjanova atgādina, – ja koduma vietā parādās stipras sāpes, liels pietūkums vai alerģiskas reakcijas simptomi, nekavējoties jāmeklē medicīniskā palīdzība. Jāvēro arī vispārējās pašsajūtas izmaiņas, piemēram, drudzis vai elpas trūkums var liecināt par nopietnāku reakciju.

Informē VMD

Lai medības būtu drošas

Sākoties stirnu āžu medību sezonai, Valsts meža dienests aicina medniekus atkārtot drošības prasības un ievērot tās katrās individuālajās medībās. Dienests informē, ka pagājušajā medību sezonā individuālajās medībās tika uzsākta 131 administratīvā lietvedība par medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem.

Tai skaitā 43 administratīvās lietvedības tika uzsāktas par drošības noteikumu pārkāpumiem, no tiem lielākā daļa – par medību šaujamieroču izmantošanas noteikumu pārkāpumiem. Savukārt 36 administratīvās lietvedības tika uzsāktas par nelikumīgām medībām.

Valsts meža dienests atgādina, ka medības ar ieročiem diennakts tumšajā laikā, kas sākas divas stundas pēc saulrieta un beidzas divas stundas pirms saullēkta, atļautas tikai no dabiska vai mākslīga paaugstinājuma. Par paaugstinājumu tiek uzskatīta stāvēšanas vai sēdēšanas platforma, kas nav zemāka par 2,5 metriem un dod iespēju veikt šāvienu uz leju. Diennakts tumšajā laikā mākslīgus gaismas avotus, naktsredzes tēmēkļus un termālos (siltumu uztverošos) tēmēkļus atļauts izmantot tikai meža cūku, lapsu un jenotsuņu medībās.

Tāpat medniekiem ir jāatceras, ka medībās izdarīt šāvienu atļauts tikai pa skaidri redzamu un atpazītu mērķi. Pirms šāviena jāpārliciecinās, vai šaušanas virzienā neatrodas cilvēki, mājdzīvnieki, transportlīdzekļi, ēkas vai ceļi, pa kuriem pārvietojas cilvēki un transportlīdzekļi. Šos nosacījumus ievēro, arī tēmējot ar nepielādētu ieroci. Tāpat medniekam pirms šāviena gan jāatpazīst mērķis, gan pilnībā jāapzinās, kas atrodas aiz mērķa, lai izšautā lode vienmēr tiktu droši uzverta.

Visas medību drošības prasības ir apkopotas **Medību noteikumos**.

Mazinās egļu astoņzobu mizgrauža aktivitāte

Saskaņā ar Valsts meža dienesta un Latvijas Valsts mežzinātnes institūta “Silava” apkopotajiem datiem šogad mazinājusies egļu astoņzobu mizgrauža aktivitāte Latvijas mežos. Mitrāis un vēsais pavasaris ir nelabvēlīgi ietekmējis mizgrauža lidošanas intensitāti.

Līdz jūnija sākumam lielākie svaigie egļu astoņzobu mizgrauža bojājumi novēroti atsevišķās vietās Kurzemē un Sēlijā. Tāpat saglabājas paaugstināta bojājumu iespējamība vietās, kur tā tika konstatēta iepriekšējos gados.

Arī šogad pirmā egļu astoņzobu mizgrauža vaboļu izlidošana novērota jau aprīļa sākumā, tomēr nepiemēroto laikapstākļu dēļ masveidīga vaboļu pulcēšanās mežaudzēs nenotika. Līdz ar to egļu audžu bojājumu risks līdz maija otrajai pusei saglabājās neliels. Tomēr Valsts meža dienests aicina saglabāt piesardzību, jo situācija var strauji mainīties atkarībā no laikapstākļu izmaiņām.

Valsts meža dienests atgādina, ka līdz 2025.gada 31.augustam noteiktās egļu mežaudžu aizsardzības zonās turpināsies saimnieciskās darbības ierobežojumi, kas izsludināti saistībā ar mizgrauža masveida savairošanās situāciju Latvijas teritorijas mežos. Informācija par meža nogabaliem, kur uz laiku apturēta koku ciršana, īpašniekiem pieejama, izmantojot speciāli izveidotu elektronisku rīku Meža valsts reģistrā: gis.vmd.gov.lv/ apliecinājumi, kur ievadāms saņemta apliecinājuma numurs.

Valsts meža dienests ir zemkopības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas uzrauga meža apsaimniekošanu, medību un dabas aizsardzības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu, kā arī īsteno meža uguns apsardzību.

Aktuāli

40% Latvijas ilggadīgo zālāju netiek apsaimniekoti

Ilggadīgie zālāji aizņem ap 500 000 hektāru Latvijas teritorijas, taču aptuveni 200 000 hektāru jeb 40% no tiem netiek apsaimniekoti – netiek ganīti ne liellopi, ne aitas, ne citi zālēdāji. Latvijas Gaļas liellopu audzētāju biedrība skaidro, ka pļavu un ilggadīgo zālāju pienācīga apkopšana ir kritiski svarīga bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, un liellopu ganības ir efektīvākais veids, kā to nodrošināt.

Domājot par bioloģisko daudzveidību, prātā nāk Latvijas ziedošās pļavas un jāņuzāļu vākšana vasaras saulgriežos. Taču, lai šī ainava saglabātos, zālāji ir regulāri jākopj.

“Lai pļavas turpinātu mūs priecēt ar ziediem, kas pilni ar ar bitēm un kamenēm, kā arī dažādiem pļavu putniem, tās ir atbilstoši jāapsaimnieko. Ja tas nenotiek, pļavas pakāpeniski aizaug ar agresīvām sugām, veidojas kūlas kārta, kas apgrūtina augu sēklu dīgšanu un veicina dabiskās daudzveidības izzušanu. Pamazām sugu skaits vēl vairāk samazinās, un pļavas aizaug ar kokiem un krūmiem. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai ir nepieciešami gaļas liellopi – to ganīšana ir dabai draudzīgākais un efektīvākais pļavu apsaimniekošanas veids,” norāda Latvijas Gaļas liellopu audzētāju biedrības valdes priekšsēdētājs Raimonds Jakovickis.

Saskaņā ar pasaules vadošo lauksaimniecības, augnses un klimata pētnieku veiktajiem pētījumiem, gaļas liellopu ganības nodrošina oglekļa piesaisti no gaisa. Tas nozīmē, ka metāns, kuru liellops rada, ganoties brīvā dabā, neuzsilda atmosfēru un nerada jaunas oglekļa emisijas.

“Uzskats, ka gaļas liellopu audzēšana un to ganības palielina oglekļa emisijas, degradē vidi un veicina citu sugu izzušanu, ir absolūts mīts. Patiesībā ilgtspējīga gaļas liellopu ganīšana brīvā dabā sniedz būtisku ieguldījumu vides un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā,” teic R.Jakovickis.

Viņš norāda, – ja zālāju kopšanu veic tikai applaujot, visi augi tiek nopļauti vienlaikus. Savukārt liellopu ganībās augi tiek novākti izlases veidā – vispirms dzīvnieki noēd gardākos no tiem, pēc tam pārējos. Turklāt ganāmpulki ar mēslojumu bagātina augsni, pārnēsā augu sēklas un tās iemida zemē, atvieglojot to dīgšanu. Gaļas liellopi ir efektīvākais risinājums tieši mitros zālajos un pļavās, kas jau sākušas aizaugt, jo, atšķirībā no, piemēram, aitām, gaļas liellopu barībai der arī garāks un rupjāks zāles zelmenis. Vēl viena būtiska lopu ganību priekšrocība ir tā, ka dzīvnieki netraucē ligzdojošos putnus.

Latvijā gaļas liellopu audzēšana sāka attīstīties salīdzinoši nesen – tikai 20. gadsimta 90. gados, bet nu ar katru gadu ganāmpulku kļūst vairāk. Latvijā lielākoties tiek audzētas ziditājgovis un iegūti teļi.

“Izvēloties Latvijā audzētu gaļas liellopa gaļu, mēs ne tikai atbalstām vietējos lauksaimniekus un stiprinām pašmāju ekonomiku, bet arī palīdzam saglabāt pļavu bioloģisko daudzveidību. Turklāt tā ir kvalitatīva, ētiskā veidā iegūta gaļa, kas sniedz pievienoto vērtību gan mūsu maltītei, gan Latvijas dabai,” uzsver Latvijas Gaļas liellopu audzētāju biedrības valdes priekšsēdētājs.

Reklāma

Aicinām vienoties par uzturlīdzekļu parāda atmaksu!

Ja Jums ir parāds Uzturlīdzekļu garantiju fondam, tagad ir iespēja to nomaksāt izdevīgāk – bez likumiskajiem procentiem un bez piespiedu izpildes!

Noslēdzot vienošanos par parāda atmaksu līdz 2028.gada beigām, Jūs varat:

- ✓ maksāt tikai pamatparādu (bez procentiem);
- ✓ ar katru maksājumu vienlaicīgi dzēst gan parādu, gan procentus;
- ✓ novērst parāda pieaugšanu nākotnē;
- ✓ parāda piedziņu neveiks tiesu izpildītājs.

Lai noslēgtu vienošanos, sazinieties ar mums!

Tālrunis: 67830626

E-pasts: pasts@ugf.gov.lv

Pieteikuma forma mājaslapā: www.ugf.gov.lv

Rikojieties savlaikus – izmantojiet šo iespēju un sakārtojiet savas saistības!

Pērk

Iepērkam melnos un krāsainos metāllūžņus

Adrese: **Kubulu pagasts, Kubuli, Kalna iela 9 b**

- Palīdzēsim izkraut un pāršķirot.

- Nodrošināsim transportu ar manipulatoru.

Strādājam no plkst. 8.00 - 18.00; sestdienās – 9.00 -13.00.

SIA HAMAL

Aļlauja - Nr 2006-08/114

Telefona numuri: **25115314.**

legādāsies meža īpašumus, nekoptas lauksaimniecības zemes. Tālr. 29140887.

Z.s “Strautiņi”
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
tālr. **29411033.**

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos.Tālr. 25543700.

Pārdod malku, ir sausa.
Tālr. 26550272.

Pārdod skaldītu, krāmētu malku.
Tālr. 25442582.

Lēti pārdod miežus, auzas (vistām derēs) Vijakā.
Tālr. 29609706.

Pateicība

Vislielākais paldies priesterim O.Misjūnam, “Ritums” viriem, Valijai Burķītei, ansamblim “Sonāte”, Dzintras Sprudzānes kolektīvam, radiem, draugiem, kaimiņiem, kuri sniedza atbalstu un mierinājuma vārdus, pavadot mūsu mīlo krustmāti, māsu, tanti **Zinaidu Čakāni** mūžības ceļā.
ROMĀNU ĢIMENE

Dažādi

SIA “Maija-1” veterinārā aptieka no 21. līdz 29.jūnijam būs slēgta. Tiksimies 30.jūnijā.

Skārda locīšana – palodzes, kores, stūri, vējmalas, karnizes. Pasūti sev nepieciešamā platumā un garumā līdz 3m. Pieejamas dažādas krāsas.
Tālr. 28651152.

Pļauj un trimmerē zāli.
Tālr. 29165808.

Zāles pļaušana ar trimmeri.
Tālr. 22044458.

Vajadzīgs skābsiena sagatavošanas pakalpojums.
Tālr. 26428936.

KAPU LABIEKĀRTOŠANA.
VEIC VISUS KAPU APSAIMNIEKOŠANAS DARBUS. TĀLR. 27873800.

Līdzjūtības

Paņem līdzī saules glāstu,
Ko tev draugu rokas liek,
Lai tev, smilšu klēpī dusot,
Mazu brīdi siltāk tiek. (P.Priede)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Samantai Supjevai, BRĀLI pāragri zaudējot.
Klasesbiedri, vecāki un audzinātāja

Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padariju;
Nu apsīka mani soli
Baltā smilšu kalniņā.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Markusam Loginam, VECTĒVU zaudējot.
Klasesbiedri, vecāki un audzinātāja

Kā negribas ticēt,
Ka cilvēks var tā –
No gaišas dienas aiziet mūžībā... (Ā.Elksne)
Visdziļākā līdzjūtība Iventrai, Elizabetei un tuviniekiem, OSKARU mūžības ceļā pavadot.
Sprudzānu ģimene

Gribēju tālajos laukos vēl iet,
Klausīties dziesmas, ko ziedonis dzied,
Zilajos vilņos uz jūras vēl būt,
Sirds lai tur brīvības sveicienu jūt –
Satumsa nakts, satumsa nakts... (A.Saulietis)
Visdziļākā līdzjūtība Iventrai Pušpurei, meitai Elizabetei un tuviniekiem, negaidīti mūžībā pavadot vīru, tēvu OSKARU PUŠPURU.

Pļavu ielas kaimiņi: Grāmatiņi, Inese H., Seveļkovi, Daina M., Zači, Ilga M., Valentina O., Valdis S., Katja, Raimonds un Anna Sprudzāni, Aigara un Ilgoņa Medņu ģimenes

Mātes rokas mīlās, labās,
Pirmās mums un pēdējās.
Prieka pilnas glāstiem ceļas,
Skumji atvadoties slīgst. (A.Strautiņš)
Izsaku visdziļāko līdzjūtību dēlam Jurim Puķem, mīlo MĀMIŅU mūžībā pavadot.

Daina

Jūnijā ir ne tikai Jāņi, bet arī

noslēgsim pusgada abonēšanu!

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni

turpmākajiem mēnešiem?!

Indekss 3004

Vaduguns

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS

IZDEVĒJS

SIA “BALVU VADUGUNS”

Nodokļu maksātāju apliecības Nr.

LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE

TEĀTRA IELĀ 8

BALVOS, LV-4501

NORĒĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA

Nr. LV21UNLA0024000467345,

kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva

T. 64507018

26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ – T. 29360850

ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA – T. 26707934;

A.SOCKA – T. 29378903; I.TUŠINSKA – T. 27145837;

A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE

GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200

ŠOFERIS A.KIRSANOVS – T. 27870730

Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

SIA “Balvu Vaduguns”,

R.KACĒNS

Iespiests SIA

“Poligrāfijas grupa

Mūkusalā”, Rīgā,

Mūkusalas 15A

Tirāža – 2001